DÖNEM : 1 CİLT : 11 TOPLANTI : 2

CUMHURİYET SENATOSU TUTANAK DERGİSİ

Altmışbirinci Birleşim

25 . 4 . 1963 Pazartesi

İçindekiler

Sayfa

1. — Geçen tutanak özeti 101

2. — Gelen kâğıtlar 101:102

3. — Yoklama 102

4. — Demeçler ve söylevler, 102

1. — Yeni Türkiye Partisi Senato Grupu adına Tekirdağ Üyesi Cemal Tarlan'ın; «Genç Kemalistler Ordusu» ve Orduyu ihtilâle teşvikten sanık olarak tevkif edilen beş subay olayı hakkında demeci 102:103

2. — Elâzığ Üyesi Celâl Ertuğ'un; 5 Nisan 1963 günlü Büyük Millet Meclisi Birleşiminde İçişleri Bakanının kendisine atfettiği sözlerin hakikate uymadığına dair demeci. 104:106

5. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşu. 106,116

1. — C. Senatosu Üyesi Cevat Açıkalın'a izin verilmesi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi (3/183) 106

2. — Ticaret Bakanı Muhlis Ete'nin; «Milletlerarası andlaşmaların yapılması, yürürlüğü ve yayınlanması ile bâzı andlaşmaların yapılması için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi hakkındaki kanun» teklifinin Milletlerarası ticari, malî ve iktisadi andlaşmalara da şâmil bulunması hasebiyle mezkûr kanun teklifinin «Malî ve İktisadi İşler Komisyonunun» da dâhil bulunacağı 5 er kişiden müteşekkil geçici bir komisyon tarafından incelenmesinin temini hakkındaki önergesi 106

3. — Elâzığ Üyesi Rasim Giray'ın Yeni Türkiye Partisine geçtiğine dair, adı geçen Grup Başkanlığı tezkeresi 106

4. — Batman tesislerinde tetkiklerde bulunmak üzere 7 üyeden müteşekkil bir heyet seçimi. 116:117

6. — Görüşülen işler 107

1. — İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirler hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sanayi ve Tarım, Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları ile Anayasa ve Adalet Komisyonu mütalâası (M. Meclisi 1/303, C. Senatosu 1/140) (S. Sayısı : 98 e ek) 107,122:124,125:127

2. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve memurları Kanununda ve

Sayfa

4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Sosyal İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/406; C. Senatosu 1/210) (S. Sayısı : 116) 108:110

3. — Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/222, C. Senatosu 1/199) (S. Sayısı : 109) 110:111

4. — Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/255, C. Senatosu 1/200) (S. Sayısı : 110) 111

5. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2260 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/64, C Senatosu 4/10) (S. Sayısı : 103) 111: 116

6. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2256 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/61, C. Senatosu 4/11) (S. Sayısı : 104) 117: 118

7. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2266 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/70; C. Senatosu 4/9) (S. Sayısı : 92 ye ek) 118

8. — Temsilciler Meclisi eski Üyesi Şinasi Özdenoğlu ve bir arkadaşının, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 3 . 9 . 1961 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 67 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/4; C. Senatosu 4/6) (S. Sayısı : 93 e ek) 118

9. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2228 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/60; C. Senatosu 4/7) (S. Sayısı : 94 e ek) 118

10. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2263 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/67; C. Senatosu 4/8) (S. Sayısı : 95 e ek) 118:119

11. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2262 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/66: C. Senatosu 4/12) (S. Sayısı : 111) 119

12. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2265 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/9; C. Senatosu 4/13) (S. Sayısı : 112) 119:120

7. — Sorular ve cevaplar **120**

B — Yazılı sorular ve cevapları *120*

1. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Nevzat Özerdemli'nin, Gümrükte beklemekte olan mallar ve kotalara giren emtianın tesbitinde alınan tedbirlere dair yazılı soru önergesi ve Ticaret Bakanı Muhlis Ete'nin cevabı (7/94) 120:121

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETI

Avrupa Konseyi İstişari Meclisi üyelikleri seçimi yapıldı ve asli üyeliğe Sabahattin Adalı (Hatay), Nurullah Esat Sümer (İstanbul), Celâl Ertuğ (Elâzığ); yedek üyeliklere de Sabahattin Tanman (İstanbul), İhsan Akpolat (Muş) ve Muammer Obuz (Konya) seçildiler.

Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı ve üç arkadaşının; Thresher Atom Denizaltısının batması ile meydana gelen feci kaza münasebetiyle Cumhuriyet Senatosunun üzüntü ve teessürlerinin dost Amerika Birleşik Devletleri Senatosuna duyurulmasını istiyen önergesi okundu ve Başkan, bütün Senato üyelerinin hissiyatına tercüman olan bu önergenin gerektirdiği işlemin yapılacağını bildirdi.

Denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam tazminat kanunu tasarısının 8 nci ve mütaakıp maddeleri kabul edildi ve tasarı kanunlaştı.

Dışişleri Bakanlığı kuruluşu hakkındaki 3312 sayılı Kanuna ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Basın - Yayın ve Turizm ve Bütçe komisyonları raporları üzerinde görüşüldü ve tasarı kanunlaştı.

İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirler hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sanayi ve Tarım, Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları ile Anayasa ve Adalet Komisyonu mütalâası üzerinde görüşüldü ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe Komisyonunun hazırladığı metnin 1 nci maddesi kabul edilerek ikinci madde üzerinde müzakerelere devam olundu.

Yeter sayı kalmadığından 25 Nisan 1963 Perşembe günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Amasya
İhsan Hamit Tiğrel	*Macit Zeren*

Kâtip
Gaziantep
Nizamettin Özgül

SORULAR

Sözlü sorular

1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, komünizme karşı Hükümetin aldığı tedbirlere dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/176)

2. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Hidayet Aydıner'in, resmî memurların çalışma saatlerine dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/177)

3. — Cumhuriyet Senatosu Bitlis Üyesi Cevdet Geboloğlu'nun, açılması düşünülen Tıp Fakültesine dair sözlü soru önergesi, Sağlık ve Sosyal ve Millî Eğitim Bakanlarına gönderilmiştir. (6/178)

4. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Hüsnü Dikeçliğil'in, İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün arsasına dair sözlü soru önergesi, Devlet ve Millî Eğitim bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/179)

Yazılı sorular

5. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Ferit Apiskender'in, hususi okullardan alınmakta olan vergilere dair yazılı soru önergesi, Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. (7/96)

6. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Ferit Alpiskender'in, Türkiye'deki resmî, ecnebi ve azınlık okullarına dair yazılı soru önergesi, Millî Eğitim Bakanlığına gönderilmiştir. (7/97)

2. — GELEN KÂĞITLAR

Raporlar

1. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2259 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/63, C. Senatosu 4/14) (S. Sayısı : 115)

2. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960

tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 227 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/62, C. Senatosu 4/15) (S. Sayısı : 114)

3. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2261 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/60, C. Senatosu 4/16) (S. Sayısı : 113)

4. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler ve Bütçe Komisyonları raporları (M. Meclisi 1/406, C. Senatosu 1/210) (S. Sayısı : 116)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Sırrı Atalay

KÂTİPLER : Macit Zeren (Amasya), Ahmet Çekemoğlu (Sivas)

BAŞKAN — 61 nci Birleşimi açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yeter sayı vardır. Müzakereye başlıyoruz.

4. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER

1. — Yeni Türkiye Partisi Senato Grupu adına Tekirdağ Üyesi Cemal Tarlan'ın; «Genç Kemalistler Ordusu» ve Orduyu ihtilâle teşvikten sanık olarak tevkif edilen beş subay olayı hakkında demeci.

CEMAL TARLAN (Tekirdağ) — Gündem dışı söz istiyorum.

BAŞKAN — Ne mevzuda Sayın Tarlan?

CEMAL TARLAN (Tekirdağ) — Son olaylar hakkında.

BAŞKAN — Buyurun.

YENİ TÜRKİYE PARTİSİ SENATO GRUPU ADINA CEMAL TARLAN (Tekirdağ) — 22 Nisan Pazartesi günü İstanbul'da münteşir bâzı gazetelerde «Genç Kemalistler Ordusu» adı ile bir teşkilât kurarak orduyu ihtilâle teşvik etmekten sanık 5 subayın tevkif edildiğine dair çok önemli bir haber yayınlanmıştır. O gün bu haber hakkında alâkalı mercilerce yapılacak resmî açıklamayı radyoları başında merakla bekliyenler maalesef en küçük bir haber alamamanın azap ve sıkıntısı ile ertesi günü beklemek mecburiyetinde bırakılmışlardır. 23 Nisan Salı günü ise, gene gazete sütunlarında Millî Savunma Bakanlığının resmî açıklamasından «hariçten hazırlandığı tahmin edilen bir beyannamenin dağıtılması ile ilgili oldukları sanılan Yarbay - Üsteğmen rütbesinde 5 subay hakkında askerî adlî makamlarca takibata geçildiği ve bu subayların tevkif edilerek tahkikata devam olunduğu» öğrenilmiştir.

Esasen 22 Şubat hareketinden sonra bu sene başında 11 havacı subayın emekliye sevk edilmeleri suretiyle nihayet bulan ve bu hâdisenin de siyasi olduğuna dair yapılan açıklama Silâhlı Kuvvetler mensupları arasında birtakım temas ve hareketlerin mevcudiyetini ortaya çı-

kartmış ve fakat üzerinde pek fazla durulmamış idi.

22 Nisanda 5 subayın tevkifi ile başlıyan ve dünkü gazetelerde bu miktarın arttığı rivayet olunan bu yeni davranışlar, şerefli ordumuz bünyesinde çeşitli mihraklaşmaların devam ve faaliyet halinde bulunduğuna dair ileri sürülen iddiaları âdeta haklı çıkartmakta ve yetkili makamların ısrarlı sükûtu ise, bu kanaat ve intıbaı tesise müsait bir şekilde tefsir edilmesine imkân vermektedir. Şu realiteyi itirazsız kabul etmek mecburiyetindeyiz ki, Silâhlı Kuvvetlerimiz mensupları 27 Mayıstan sonra karışmak mecburiyetinde bulundukları politikadan kendilerini tam mânasiyle kurtaramamış görülmektedirler.

Hemen ifade etmek isterim ki, en ufak rütbelisinden en yüksek olanına kadar şerefli ordumuzun değerli mensupları ordumuzun siyasetten katiyetle ayrılıp asli vazifeleriyle meşgul olmak inanç ve davranışı içinde olduklarında hiç kimsenin zerrece şüphesi yoktur. Buna rağmen birtakım grupların teşekkül edip şu veya bu istikamette temas ve faaliyetlerde bulunarak meşru iktidara müdahale etmeye neden lüzum ve zaruret gördükleri hususu üzerinde durulacak bir mevzu olarak, maalesef karşımızda durmaktadır. Bu suallerin cevabını vermeden evvel dün ve bugün manzaranın ne olduğuna kısaca temas etmek faydalı olacaktır. Hiç kimsenin gözünden kaçmıyan bir husus var ise, o da seçimlerden sonra Anayasamızın getirdiği müesseselere karşı açık veya kapalı birtakım aksi cereyanların meydana çıkmış ve alabildiğine gelişmiş bulunması ve hususiyle bu halin toplumun ikiye bölünmesine ve medeni ölçülerle yapılması lâzımgelen parti mücadelelerini âdeta kardeş kavgasına sürüklemesine sebebolmasıdır. Ne yazık ki, zorlukla kurulan hükümetler faaliyetlerini daha ziyade iç çekişmelere ayırmak suretiyle memleketin refah ve saadetiyle alâkalı ve müstacelen yapmak mecburiyetinde bulundukları işlerle istenilen mânada meşgul olamamak mecburiyetinde bırakılmaktadırlar. Halbuki, bu aziz vatana bu çeşit davranışlar medeniyet yolunda asırlar kaybettirmiştir. Binaenaleyh, bugünkü görünüşümüz gerek Parlâmentomuzdan ve gerekse Hükümetimizden dinamik icraat bekliyenlerin ümitlerini kırmaktadır. Bütün bunlara sebep, kanaatimizce bâzı politikacıların maksatlı ve fakat sorumsuz davranışlarıdır. Demokrasi elbetteki bir müsamaha rejimidir. Ama, bu müsamaha faaliyetleri değil, munhasıran fikirleri içine alan bir saha ile hudutludur. Kanunları şu veya bu mülâhaza ile tatbik etmiyen bir rejime müsamaha rejimi denilebilir ama, orada demokrasiden bahsolunmaz. Garp memleketleri içinde bir tek demokrasi gösterilebilir mi ki, orada Anayasa ve diğer kanunlar en zecri bir şekilde tatbik edilmesin? Ne yazık ki, yeni Anayasamızın yürürlüğe girdiği ve bu Anayasaya göre siyasi organların kurulduğu tarihten bu yana bu Anayasa, maalesef onun hükümlerinden ve prensiplerinden istifade eden bâzı politikacılar tarafından ihlâl edilmiş ve bu davranışlara karşı kanun hükümleri tatbikatı hiçbir zaman gönül rahatlatıcı bir istikamette tezahür etmemiştir. İşte bu görünüş karşısında ne vatandaş ve ne de ordu mensuplarımız durumdan memnun değildirler. Kuvvetle tahmin ediyorum ki, bu son olaylar da ümitsizliğe kapılanların belki memleket namına duydukları telâş ve endişelerinin reaksiyonundan başka bir şey değildir. Her ne olursa olsun, bundan sonra icabında iyi niyet veya kötü niyet tefrikı amacı ile beklemeye artık işin tahammülü kalmamıştır. Hâdiseler dalbudak saldıktan sonra önlenmesi bazan çok güçleşebilir. Unutmamak lâzımdır ki, Hükümet idaresi bilhassa politik hâdiselerin akışını önceden tesbit basiretine dayandığı müddetçe muvaffaktır, iyi yürür. Basiret ise, bugüne kadar yanlış anlamda uygulanan müsamahayı şiddetle reddeder.

Binaenaleyh, bu topluma huzur getirmek ve meflûç hale gelen piyasayı canlandırmak ve Parlâmentonun normal çalışmasını temin etmek için;

1. Hükümetimizden Anayasa ve kanunlara karşı vâkı fiiller karşısında alınan ve alınacak tedbirlerden efkârı umumiyenin süratle haberdar edilmesini,

2. Partilerin lider kademelerinde vazife alanların bir araya gelerek çıkmaz gibi görünen çeşitli meselelerin halli hususunda bu defa samimiyetle bir anlaşmaya varmalarını canügönülden temenni ediyoruz.

2. Elâzığ Üyesi Celâl Ertuğ; 5 Nisan 1963 günlü Büyük Millet Meclisi Birleşiminde İçişleri Bakanının kendisine atfettiği sözlerin hakikate uymadığına dair demeci.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Gündem dışı ben de söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Ne hakkında?

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Dahiliye Vekilinin bir beyanatı üzerine.

BAŞKAN — Çok kısa olmak şartiyle buyurun.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Muhterem Başkan, değerli Senatörler, huzurunuzda Cumhuriyet Senatosunun bir üyesi olarak, sadece Cumhuriyet Senatosunun bir üyesi olarak, bâzı maruzatta bulunacağım. Bu maruzatımın bir kısmı şahsıma taallûk eden bir mesele gibi, bir siyasi haysiyetin tashihine yönelmiş bir davranış gibi görünürse de aslında, bunun altında yatan mühim memleket meselelerinden birisini teşrih etmek istiyorum. Bu itibarla bu mevzuu buraya getirmekte ısrar ettim. Geçen defa bana söz vermek lütfunda bulunmıyan Sayın Başkanımızı zannediyorum ki, ikna edeceğim ve şahsi bir mesele olarak değil, bir memleket meselesini teşrih etmek için buraya çıkmış olduğumu huzurlarınızda arz etmeye çalışacağım. Onun için, sizleri ilk önce temin etmek istiyorum ki, bir parti mensubu üye olarak değil, sadece Cumhuriyet Senatosunun bir üyesi olarak huzurlarınızda konuşmama başlamak istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, 5 Nisan gündüzü ve gecesi Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantısındaki, alâkalı dinleyici kütlesini ve o gecenin müzakerelerinin safhalarını hepiniz hatırlarsınız, o gece Sayın İçişleri Bakanı ve benim çocukluk arkadaşım, bana ait bir konuşmayı şu şekilde nakletmiştir. Meclis zabıtlarına bu böyle intikal etmiştir, bunun tashihi de ayrıca burada söz almamın sebeplerinden birisidir.

Mesele şudur; benim hakkımda nakledilen konuşmayı okuyorum: «Geri kalmış ülkelerde fillerle eşekler yüzünden demokrasi düzeni allak bullak oluyor. Bu cemiyetin içine tükürmezsiniz de ne yaparsınız? Milletin çoğunluğuna bir avuç azınlığın hükmetmesi beni deli ediyor... Türk milleti bugün antidemokratik kanunların himayesine sığınmış bir Hükümetle idare edilmektedir.» (C. H. P. sıralarından kim kim sesleri)

«Gerçekten bozkır kurağındasınız, bu kurak toprak 27 Mayıs süngüleriyle... (Nokta, nokta; zaptı aynen veriyorum). demokrasi fideliğinin görünüşünü korumak üzere; aydınlarımızın büyük bölüğü, Türkiye'de demokrasinin bir yürümez rejim olduğu kanısına gittikçe artan bir hızla varıyorlar. Aranılan demokrasi A.P. tarafından getirilecektir.» (Ortadan kim söylemiş sesleri)

(Celâl Ertuğ Eyüp kongresinde söylemiş sesleri)

Muhterem senatörler, bu konuşmayı dinleyince ben; ne üslup ne de muhteva itibariyle bana aidolmıyan bir konuşma olduğunu hissettim ve Sayın Bakana bir tezkere ile dedim ki; «Lûtfen bana aidolan zaptın nerede tutulmuşsa, bir suretini rica edeceğim, Sayın Bakan aradılar, burada el yazısiyle mevcuttur, dediler. bulamadılar. Bunun üzerine tekrar rica ettim. Çünkü, «Benim burada söz hakkım yok, grup sözcümüze bir tavzih yaptıracağım» dedim. Yine bulamadılar. Beraberce dosyayı aradık ve o zaman üzüntü ile gördüm ki dosya, Sayın Bakanın elinin altındaki dosya, (eliyle göstererek) şu kadar kâğıt parçalarından müteşekkil bir dosya idi. Ve, birtakım birbirine merbut kâğıtlar arasında, üstüste okunmaz kâğıtlardan sonuncusu, yani aradığımız, «Demokrasiyi Adalet Partisi getirecektir» sözü bana aidolarak içinde bulunuyordu, el yazısı ile suretini aldım, burada mevcut, ondan ötesinin kime aidolduğunu ve ne maksatla ve nerede söylenmiş olduğunu, bilmiyorum. Kendisi de bu hususta bir şey söyliyemedi, çünkü, kâğıtların içinde yoktu.

Şimdi efendim, ben, aranılan demokrasiyi A.P. getirecektir sözünü söylemiş olabilirim. Çünkü, seçim öncesi konuşmalarımın hepsinde halka hitaplarımda yalnız şunu söyledim; «Size bir tek şey vaid edebiliriz. O da, demokratik rejimi gerçekleştirmek, sağlamlaştırmak. Buna muvaffak olabilirsek alnımızdan öpün. Bunun ötesinde hiçbir şey yapamıyacağımıza da şimdiden inanın» demiştim. Bu zabıtlar mevcutsa, o zaman, şunu da şükranla kaydederiz ki Millî Birlik İdaresi zamanında çok daha rahat konuşarak, çok daha serbest gezerek seçim mücadelemizi yapmıştık. Zannediyorum ki, oradaki konuşmalar zabıt altına alınmış olsun.

Eğer varsa Dahiliye Vekilinin elinin altındadır, arayıp bulabilir. Hiçbir yerde, bu konsepsiyonun dışında, şahsan, bilhassa şahsi yatırım endişesiyle, şahsi seçim endişesiyle yapılan yatırım konuşmalarının ne kadar aleyhinde olduğumu her zaman için ispat etmeye hazırım. Ve bunun memleketimizin kurtuluşu için, bütün partiler arasında bir söz birliği halinde kabul edilmesi gereken bir keyfiyet olduğuna da inanıyorum. Şimdi bunun altında yatan meseleyi teşrih etmememe müsaadelerinizi rica edeceğim.

Muhterem senatörler, memleketimiz birtakım buhranlar zinciri içerisinde bulunmaktadır. Biraz evvel arkadaşımın da günün hâdiseleri hakkındaki konuşması, bizi bu gerçeğe doğru çekmektedir. Nedir bunun sebepleri? Öyle bir vasat içerisindeyiz ki, bu vasatın bütün realitelerini olduğu gibi görmek, bâzı hususlara hak vermek, tanımak, müsamahakâr ve sabırlı olmak mecburiyetindeyiz. Bu vasat içinde birtakım kaynaşmalar olmakatdır. Bugün bize doğru gelen tehlike ne şu partiye, ne bu partiye ve ne de müstakillen bir partiye ait değildir. Gelen fırtına hepimizi birden silip, süpürecek bir fırtınadır, buna hepimiz inanıyoruz. O halde demokratik rejimin yaşamasını istiyorsak, demokratik rejimi sağlam temeller üzerinde yürütmek istiyorsak, yapacağımız şey; artık yıpranmış Bizans metodlarını bırakıp, yeni bir politika zihniyetiyle birbirimize yaklaşmamızdır. Biz buraya geldiğimiz günden beri yani, «biz» tâbirini kullandığım için özür dilerim, şu parti şuraya geldiği günden beri müsavi şartlarla iskemlelerine oturmuş değildir. Hiçbir parti üyesi de müsavi şartlarda iskemlelelerine oturmuş değildir.

Biz birtakım şüpheli nazarlar altında geldik buraya ve çoğumuza vatan haini gibi bakıldı. Halbuki, burada benim arkadaşım, orada da benim arkadaşım, birbirini tanıyan, birbirini bilen insanlarız. Yalnız aramızda şu fark vardır. Meselâ benim değerli arkadaşım, 35 senelik arkadaşım şimdiki İçişleri Bakanımız, çocukluk arkadaşımdır, birbirimizi hayatımız boyunca daima takibederiz. Bu sözlerin benden çıkmıyacağını da gayet iyi bilir. Buna rağmen, arkadaşım 15 yaşında politikaya atılmıştır, ben ise gördüğünüz gibi bu Meclise girdiğim gün politikaya atıldım. Şimdi tek emelim, memlekette demokratik rejimin, geçirdiği tehlikelerden kurtarılması idi. Ama artık şunu itiraf edebilirim ki, size; bu ümidim de, bu mücadelelerimde biraz karamsar olmaya başladım. Tabiatça hiç de karamsar olmadığım halde.

Çünkü muhterem senatörler, biz buraya geldiğimiz günden itibaren şüpheli nazarlar altında kaldık ve şimdi görüyorum ki, bu memleketi felâkete götüren metodlar, siyasi çıkmaza sokan metodlar aynen devam etmektedir. Yeni bir zihniyet içerisinde, eğer birbirimizi iyi anlıyarak, birbirimizden şüphe etmiyerek, birbirimize itimadederek yeni bir politika gütmezsek, bu memleketin âkibeti, mesuliyeti ve vebali bizlere aidolacaktır. Sayın İçişleri Bakanının dosyasıyla vesikasiyle kürsüye çıktığı zaman kendisinden şunu demelerini beklerdim, «Siyasi partilerimiz birtakım kötü mücadele metotlariyle işlemektedir», deseydi ve şuradaki şu konuşmayı burada, bu partisinin hattâ kendi partisini meselâ Zeytinburnu Kongresinde bir İstanbul Milletvekilinin, «Adalet Partililerin, biz, Ordumuzun süngüleriyle leşlerini yere sereceğiz.» sözlerini de demiş olsalardı o gün akşam kendilerini gidip hürmetle tebrik ederdim. Ama, sadece bir tarafa yüklenmekle ne olacaktır? Bugün biz şu hakikati kabul ediyoruz, ki bugün muhalefet müessesesi, muhalefet partisi, ana muhalefet partisi, memlekete millî müesseseler nezdinde itimat kazanmamıştır. Büyük halk kütlesine dayanmaktadır, fakat millî müesseselere kendini tanıtamamıştır. İşte ben, şu zihniyet içerisinde olduğumu sizlere ısrar ediyorum, ben böyle tanıtılıyorum. Bunun benim için hiç kıymeti yok, fakat bu, memleket için zararlı, rejim için zararlı bir şeydir. Koskoca bir dinleyici kütlesine, koskoca bir memleket efkârı umumiyesine bir müesseseyi tanıtırken, bizim esas büyük ıstırabımız, bu milletin iki büyük siyasi kısma ayrılmış olmasıdır. Bu ihtilâlden evvel de böyleydi, ihtilâlden sonra da böyle olmuştur. Bugün ıstırabımızın menbaı budur. Bütün kargaşalıkların sebebi budur. Bu iki kütle arasındaki ayrılığı derinleştirmeye, uçurumlaştırmaya gayret sarf etmeye kimsenin hakkı yoktur. İçişleri Bakanının memleketin emniyeti ve huzurundan mesul bir şahıs olması dolayısiyle orada yapacağı her türlü itihamın, miligramla tartılmış ol-

ması, büyük hassasiyetle, emin vesikalara istinadettirilmesi, beklediğimiz, özlediğimiz, demokratik rejimin asgari bir icabıdır. Bunu ancak bugün söylemek fırsatını elde edebildim. Çünkü Millet Meclisinde buna cevap vermeye muktedir değilim, şeyimiz müsait değil. Bugün Cumhuriyet Senatosunun bir üyesi olarak bu ithamı reddediyorum. Eğer bir parti mensubu olarak, beklenilen demokrasiyi Adalet Partisi getirecektir, demek bir suç ise, buna ait bütün mesuliyetleri kabul ediyorum. Beni dinlediğiniz için hepinizi hürmetle selâmlarım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Birand, ne hususta efendim?

İZZET BİRAND (İzmir) — Son hâdiseler hakkında efendim.

BAŞKAN — Son hâdiseler hakkında görüşüldü efendim, özür dileyeceğim, gündeme devam ediyoruz.

5. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞU

1. — C. Senatosu Üyesi Cevat Açıkalın'a izin verilmesi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi (3/183)

BAŞKAN — Bir izin tezkeresi var, okutuyorum efendim.

Genel Kurula

Cumhuriyet Senatosu Üyesi Cevat Açıkalın'ın hastalığına binaen 1 Nisan 1963 tarihinden itibaren 15 gün müddetle izinli sayılması Başkanlık Divanının 19 Nisan 1963 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyet yüce tasviplerine arz olunur.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı
Suad Hayri Ürgüplü

BAŞKAN — Sayın Açıkalın'a 1 Nisan 1963 tarihinde bşalamak üzere izin verilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

2. — Ticaret Bakanı Muhlis Ete'nin; «Milletlerarası andlaşmaların yapılması, yürürlüğü ve yayınlanması ile bâzı andlaşmaların yapılması için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi hakkındaki kanun» teklifinin Milletlerarası ticari, malî ve iktisadi andlaşmalara da şâmil bulunması hasebiyle mezkûr kanun teklifinin «Malî ve İktisadi İşler Komisyonunun» da dâhil bulunacağı 5 er kişiden müteşekkil geçici bir komisyon tarafından incelenmesinin temini hakkınnaki önergesi

BAŞKAN — Ticaret Bakanının bir önergesi var, okuyoruz.

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Milletvekili Sayın Coşkun Kırca ve üç arkadaşı tarafından hazırlanan ve Millet Meclisinin 8 . 4 . 1963 tarihli 68 nci Birleşiminde kabul edilerek Senatoya intikal ettirilen «Milletlerarası andlaşmaların yapılması, yürürlüğü ve yayınlanması ile bâzı andlaşmaların yapılması için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi hakkındaki kanun» teklifinin milletlerarası ticari, malî ve iktisadi andlaşmalara da şâmil bulunması hasebiyle mezkûr kanun teklifinin «Malî ve İktisadi İşler Komisyonunun» da dâhil bulunacağı 5 er kişiden müteşekkil gecici bir komisyon tarafından incelenmesinin teminini saygılarımla arz ederim.

Ticaret Bakanı
Muhlis Ete

BAŞKAN — Bahsi geçen kanun tasarısının, Anayasa, Adalet, Dışişleri, Malî ve İktisadi İşler komisyonlarından seçilecek beşer kişiden kurulacak bir geçici komisyonun teşkili ile buraya havale edilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

3. — Elâzığ Üyesi Rasim Giray'ın Yeni Türkiye Partisine gçetiğine dair, adı geçen Grup Başkanlığı tezkeresi.

BAŞKAN — Bir başka önerge var okutuyorum:

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Elâzığ Üyesi Rasim Giray 18 Nisan 1963 tarihinde partimize kaydolmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Cumhuriyet Senatosu
Y. T. P. Grupu Başkanvekili
Osman Hacıbaloğlu

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur. (Alkışlar)

6. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirler hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sanayi ve Tarım, Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları ile Anayasa ve Adalet Komisyonu mütalâası (M. Meclisi 1/303; C. Senatosu 1/140) (S. Sayısı: 98 e ek) [Dağıtma tarihi: 16 . 4 . 1963] (1)*

BAŞKAN — Daha önceki birleşimdeki görüşmeler sırasında birinci madde üzerinde yapılan açık oylamada (86) sayın üye oy kullanmış, (43) kabul, (35) ret, (8) çekinser oy tesbit edilmiştir. Böylelikle yeter sayı olmadığı görülmüş bulunduğundan şimdi birinci madde tekrar açık oylarınıza arz edilecektir. Küreler dolaştırılacaktır.

İkinci madde üzerinde yapılan görüşmeler sırasında 3 önerge verilmiş bulunmakta idi. Sayın Âkif Eyidoğan 2 nci maddenin 2 nci fıkrasında, «bilgisine sunulur» kaydı yerine, «onayına sunulur» şeklinde tesisini istemektedir.

Yine Sayın Âkif Eyidoğan'ın; şifahi sebeplerini arz ettiğim veçhile 2 nci maddede, «tasvibe sunmak» esasının Hükümet tasarısı ile Millet Meclisi metninde olduğu gibi kabulünü arz ve teklif ederim, şeklindeki önergesi vardı ve geçen birleşimde okunmuş fakat oylarınıza arz edilmemişti. Bu arada Sayın Zeki Kumrulu'nun önergesi arz edilmiş ve önerge kabul edilmişti. Komisyon bunu kabul ile yeni bir metin getirmiş midir? Yoksa...

KOMİSYON SÖZCÜSÜ NÜVİT YETKİN (Malatya) — İhtiyaç yok Muhterem Başkan. Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Ayrıca, Sayın Âkif Eyidoğan'ın okunan fakat oylarınıza arz edilmiyen önergesini okutup oylarınıza arz edeceğim. Fakat, Zeki Kumrulu'nun, 2 nci maddenin 2 nci fıkrasının çıkarılması hakkındaki önergesi de kabul edilmiştir. Bu durumda Sayın Âkif Eyidoğan buradalar, kendileri iştirak ediyorlar mı?

Sayın Eyidoğan; Zeki Kumrulunun temas etmiş olduğu son maddenin son fıkrasının çıkarılması hakkındaki önergesi kabul edilmiş bulunmaktadır.

AKİF EYİDOĞAN (Zonguldak) — İkinci fıkrada bilgisine sunulur kaydının, onaya sunulur şeklinde değiştirilerek 2 nci fıkranın tesisini arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Eyidoğan, iştirak etmiyorsunuz?

AKİF EYİDOĞAN (Zonguldak) — Etmiyorum.

BAŞKAN — Sayın Eyidoğan'ın önergesini okutup oylarınıza sunacağım:

Sayın Başkanlığa

Şifahi sebeplerini arz ettiğim veçhile ikinci maddede, «tasvibe sunmak» esasının Hükümet tasarısı ile Millet Meclisi metninde olduğu gibi kabulünü arz ve teklif eylerim.

Zonguldak
Âkif Eyidoğan

BAŞKAN — Sayın Eyidoğan'ın önergesine Komisyon katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ NÜVİT YETKİN (Malatya) — Komisyon katılmıyor.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

SANAYİ BAKANI FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Komisyonla beraberiz efendim. Katılmıyoruz.

(Gürültüler) (Hükümetin imzaları var sesleri)

Komisyon ve Hükümet iştirak etmiyor.

Sayın Eyidoğan'ın önergesini kabul edenler... 41, 40 sayılmıştır. Kabul etmiyenler.. 37, 38 sayılmıştır. Önergenin dikkate alınması kabul edilmiştir. Dikkate alındığı için önerge Komisyona gidecektir. Çünkü, son fıkra çıkarılmış, yerine, (onay) yerine (tasdik) kelimesi konmak suretiyle yeniden tedvin edilmek üzere maddeyi Komisyona veriyoruz. Komisyon yeniden maddeyi getirecektir.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ NÜVİT YETKİN (Malatya) — Sayın Başkan, şimdi yapabiliriz bunu.

BAŞKAN — Evet efendim. Diğer bir kanun görüşülünceye kadar siz hazırlarsınız.

---

(1) 98 e ek sıra sayılı basmayazı 28 . 3 . 1963 günlü 53 ncü Birleşim tutanağının sonundadır.

2. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Sosyal İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/406; C. Senatosu 1/210) (S. Sayısı : 116) ***(1)***

BAŞKAN — Sağlık Bakanlığının bir önergeleri var. Okutuyorum.

C. Senatosu Yüksek Başkanlığına

Gündemin iki defa görüşülecek işler bölümünün 3 ncü maddesindeki (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının) gündemin birinci maddesi olarak görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Sa. ve So. Yar. Bakanı
Dr. Yusuf Azizoğlu

BAŞKAN — Aynı konuda Komisyonun da bir önergesi var, okuyoruz.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci görüşülmesi yapılacak işler bölümünde bulunan 116 sıra sayılı kanun tasarısının diğer bölümlerden önce ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Komisyonu
Sözcüsü
Ankara
Niyazi Ağırnaslı

BAŞKAN — 2 defa görüşülecek işlerin 3 ncü sıra sayısında bulunan ve Sağlık Bakanlığı ile ilgili kanun tasarısının diğer işlerden önce görüşülmesi hususu teklif edilmektedir. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bütçe Komisyonunun raporunu okutuyorum.

18 . 4 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 22 . 3 . 1963 ve 1, 8 . 4 . 1963 tarihli 61, 65 ve 68 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle kabul edilerek, Komisyonumuza gelen, «Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı», Komisyonumuzun 18 . 4 . 1963 tarihli toplantısında ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar ve bizzat Sağlık ve Sosyal Yardım Bakaniyle temsilcilerin verdikleri izahat Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunun kabul ettiği şekliyle aynen ve mevcudun ittifakiyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde söz istiyen?... Yok. Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

Bütçe Komisyonu önergesinde ivedilikle görüşülmesi hususu da istenmektedir. Bütçe Komisyonu ve diğer komisyonlardan ricamız olacaktır. İçtüzük hükümleri sarihtir. Niçin ivedilikle istendiğinin gerekçesi şarttır. İvedilikle görüşme istenmesi halinde gerekçenin önergede açıkça ifade edilmesi lâzım ki, ancak bir defada görüşülebilsin. Bundan sonra Başkanlık Divanının gerekçesiz ivedilik önergelerini kabul etmiyeceğini üzülerek ifade eder, evvelce bu beyanatta bulunmadığımız için şimdilik ivedilik hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklikler yapılmasına dair Kanun

MADDE 1. — 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununun 3 ncü maddesinde yazılı kuruluşlara Verem Savaşı, Sosyal Hizmetler, Meslekî Üğretim, Donatım Genel Müdürlükleri ile Dış Münasebetler ve Sosyalleştirme daireleri eklenmiş ve 4258 sayılı Kanunla değişik ek 2 nci maddesindeki Levazım Müdürlüğü kuruluşu ve 3017 sayılı Kanunun 22 nci maddesi kaldırılmıştır.

a) Verem Savaşı Genel Müdürlüğü : Veremle savaş işlerini düzenlemek, yönetmek ve savaşın gerektirdiği her türlü koruyucu ve tedavi edici hizmetleri yapmak ve yaptırmakla görev-

(1) 116 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

li olup dispanserler, etüt ve dokûmantasyon şubelerinden kuruludur.

b) Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü : Her türlü sosyal yardım ve sosyal güvenlik hizmetlerini düzenlemek, korunaya muhtaç çocuklarla sakatlar ve ihtiyarların bakım, yetiştirilme ve rehabilitasyonunu ve çalışma gücünden yoksun fakir kimselerin sosyal güvenliğini sağlamak ve Sosyal Hizmetler Enstitüsünün idari ve bilimsel işlerini kovalama ve denetimini yapmakla görevlidir.

c) Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü : Bakanlıkça açılacak meslek okullarının öğretim ve eğitim işlerini yürütmek, özel ve resmî kurullarca açılan benzeri okulların meslekî öğretim ve eğitimlerini denetlemek ve öğretim sonrası meslekî gelişmeyi sağlıyacak tedbirleri almakla görevlidir.

d) Donatım Genel Müdürlüğü : Merkez ve iller kuruluşlarındaki bütün sağlık kurumlarının toptan satınalınması mümkün olan alet, cihaz, ilâç ve her çeşit gereç ihtiyacını sağlamak üzere satınalma, dağıtma ve bunların bakım ve onarımını sağlamakla görevli olup satınalma, depolama, ve sevk işleri ile imalât ve onarım işleri ve ayniyat muhasipliği şubelerinden kuruludur.

e) Dış Münasebetler Dairesi : Bakanlık ve Bakanlığa bağlı kuruluşların milletlerarası bütün münasebet ve işlemlerinin düzenlenmesi ve koordine bir şekilde yürütülmesi ile görevlidir.

f) Sosyalleştirme Dairesi : Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi işlerini yürütmek ve denetlemekle görevlidir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?. Yok. Maddeyi oya sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 3017 sayılı Kanunun 65 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 65. — Bakanlık Encümeni, Müsteşarın Başkanlığı altında Teftiş Kurulu Başkanı, Sağlık İşleri Genel Müdürü, Tedavi Kurumları Genel Müdürü, Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürü, Sıtma Genel Müdürü, Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürü, Verem Savaş Genel Müdürü, Sosyal Hizmetler Genel Müdürü, Meslekî Öğretim Genel Müdürü, Dış Münasebetler Dairesi Başkanı ve Sosyalleştirme Dairesi Başkanı ile Zatişleri ve Muamelât Genel Müdüründen kuruludur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 4862 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değişik Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğünün adı (Tedavi Kurumları Genel Müdürlüğü) ne çevrilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 3017 sayılı Kanunun 11 nci maddesindeki Özel Sosyal Hizmetler Şubesine ilişkin hizmetler (Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü) ne, öğretim ve eğitimle ilgili olanlar (Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü) ne ve aynı kanunun 22 nci maddesindeki mutemetlik görevi ile demirbaş eşyanın muhafazasına, ilişkin hizmetler de (Donatım Genel Müdürlüğü) ne devredilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — 3017 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinde yazılı verem, uyuşturucu maddeler ve milletlerarası işleri şubeleriyle 11 nci maddesinde yazılı, Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki Özel Sosyal Hizmetler ve Öğretim İşleri şubeleri kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele bu kanuna bağlı (1), (2) ve (3) sayılı cetvellerde derece ve memuriyetin çeşidi yazılı kadrolar eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi cetvelleriyle birlikte oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvele bu kanuna bağlı (4) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi 2 ve 4 sayılı cetvelleri ile birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelden bu kanuna bağlı (5) sayılı cetvelde yazılı kadrolar çıkarılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi 1 ve 5 sayılı cetvelleriyle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Ancak (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar 31 . 8 . 1963 tarihinden, (3) sayılı cetvelde yazılı kadrolar da 28 . 2 . 1964 tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen? Yok. Maddeyi cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Tasarının kanunluğu kabul edilmiştir.

3. — Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/222, C. Senatosu 1/199) (S. Sayısı : 109) (1)

BAŞKAN — Bir önerge var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci görüşülmesi yapılacak işler bölümünde bulunan 109 sıra sayılı kanun tasarısının diğer maddelerden önce ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Komisyonu
Sözcüsü
Ankara
Niyazi Ağırnaslı

BAŞKAN — İki defa görüşülecek işlerin 1 nci sıra numarasını işgal eden kanun tasarısının diğer işlerden önce görüşülmesi teklif edilmektedir. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon?.. Burada. İlgili Bakan?. Burada. Komisyon raporunu okutuyorum.

Bütçe Komisyonu raporu

5 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 19 . 12 . 1962 ve 22 . 3 . 1963 tarihli 19 ve 61 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen «Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı» komisyonumuzun 1 . 4 . 1963 tarihli toplantısında ve ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Gerek kanun tasarısının gerekçesinde ileri sürülen hususlar ve gerekse Bakanlık temsilcilerinin vermiş oldukları izahat komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metin aynen ve mevcudun ittifakiyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun öncelik ve ivedilikle tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

BAŞKAN — Tümü üzerinde söz isteyen yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir. Önergede ivedilik teklifi de vardır. Tasarının ivedilikle görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 10 . 2 . 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun muhtelif maddeleri ile bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 1 nci sütununda mevcut (Reisicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, İcra Vekilleri Heyeti, Başvekil, Vekiller, mebuslar, Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi) unvanları,

«Cumhurbaşkanı, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları, Bakanlar Kurulu, Başbakan, Bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genelkurmay Başkanı» şeklinde değiştirilmiş ve «Genelkurmay Başkanı» unvanının zikredildiği maddeler ile (1) sayılı cetvelde, bu

---

(1) 109 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

unvanı takiben «Kuvvet Komutanları» ibaresi ilâve edilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiş ve tasarı kanunlaşmıştır.

4. — Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/255, C. Senatosu 1/200) (S. Sayısı : 110)

BAŞKAN — Bir önerge vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle müzakeresinin kabul buyurulmasını arz ve rica ederim.

Hürmetlerimle.

İçişleri Komisyonu Başkanı
Haldun Menteşeoğlu

BAŞKAN — İkinci defa görüşülecek işler arasında, ikinci sırada kayıtlı Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanunun, diğer işlerden önce görüşülmesini istiyen komisyon sözcüsünün önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN — İçişleri Komisyonu burada mı? Yok. İçişleri Bakanı veya birinci derecede yüksek bir memuru?.. Yok. Bu itibarla, bir defaya mahsus olmak üzere, gelecek birleşime bırakılmıştır.

Bütçe Komisyonu, ihracatı geliştirme tasarısına ait maddeler hazırlandı mı?

BÜTÇE KOMİSYONU ADINA MUHİTTİN KILIÇ (Konya) — Hazırlanmadı, efendim.

BAŞKAN — Gündeme devam ediyoruz.

5. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24.2.1960 tarihli haftalık karar cetvelindeki 2260 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/64; C. Senatosu 4/10) (S. Sayısı: 103) (1)

BAŞKAN — Dilekçe Karma Komisyonu, Başkanı veya Sözcüsü?

Komisyon adına bulunacak mısınız?

SIRRI UZUNHASANOĞLU (Bolu) — Evet.

BAŞKAN — Buyurun yerinizi alın.

Açık oy için oylarını kullanmıyan sayın üyeler lûtfen oylarını kullansınlar.

Bu konu ile ilgili Millî Savunma Bakanı?. Yok.. 4 . 4 . 1963 tarihinde de bulunmamıştı, bu sebeple görüşmeye devam edeceğiz. Karma Komisyon raporunu okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Genelkurmay Başkanlığı Personel Dairesi Başkanı iken 5434 sayılı Kanunun 39 ncu maddesinin (B) fıkrasına tevfikan emekliye sevk edilen Korgeneral İhsan Eriç'in emeklilik işleminin iptalini istiyen dilekçesi üzerine Dilekçe Komisyonu 20 . 1 . 1960 tarih ve 2260 numaralı Kararla bu dileği reddetmiştir.

24 . 2 . 1960 tarih ve 52 sayılı Haftalık Karar cetvelinde yayınlanan bu karara Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu süresi içinde itiraz etmiştir.

Komisyon genel kurulunun 14 . 2 . 1963 günlü toplantısında dosya incelenmiş, Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi dinlenmiştir. Bakanlık temsilcisi beraberinde getirdiği gizli sicile müsteniden verdiği izahatta, emekliye çıkarılan Korgeneral İhsan Eriç'in 1310 doğumlu bulunduğunu, askerî hizmetlerinin şerefle geçmiş olduğunu, sicillerinin tamamen müspet bulunduğunu, aynı zamanda Fransa Harb Akademisini de bitirmiş olduğunu, emekliye sevk edilirken

---

(1) 103 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

alınması iktiza eden Askerî Şûra kararının alınmadığını belirtmiştir.

İncelenen dosya ve Bakanlık temsilcisinin beyanı göz önüne alınarak, Korgeneral İhsan Eriç'in emeklilik işleminin iptali dileğini reddeden Dilekçe Komisyonunun 20 . 1 . 1960 gün ve 2260 sayılı Kararının kaldırılmasına, yaş durumu itibariyle tekrar hizmete alınması mümkün olmamakla beraber, sicil durumuna göre hakkında yapılan kanunsuz ve mesnetsiz emeklilik işleminin iptaline oy birliğiyle karar verilmiştir.

Keyfiyet 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine uyularak düzenlenen bu raporla Senato Genel Kurulunun yüksek tasviplerine sunulur.

BAŞKAN — Dilekçe Karma Komisyonu raporu üzerinde söz istiyen... Buyurun Sayın Işık.

Oylama muamelesi bitmiştir.

FARUK IŞIK (Van) — Karma Komisyonun emsaline taallûk eden bâzı kararları geçen sefer Heyeti Âliyenizce 140 sayılı Kanunun 11 nci maddesine göre encümene iade edilmişti. Gerçi, bu mevzu, müzakereye mevzu olan mazbata değildir. Lâkin yeni bir emsaldir. Bunun 11 nci madde mucibince Komisyonca sahibine, Anayasa Mahkemesince 39 ncu maddenin (b) fıkrasındaki hükmün kaldırıldığını tebliğ eden şekilde bir karara bağlanması gerekirdi. Böyle bir karar yoktur. Daha evvel Karma Komisyona iade edilen mazbatalara dair, Karma Komisyonça, ruznamenin diğer maddelerinde görüşüldüğü gibi bir karar verilerek huzurunuza gelmiştir. Ama, bunda Senatonun tasvibettiği 11 nci madde asla münakaşa edilmemiştir. Bu itibarla, vereceğimiz kararın ilk karar olması itibariyle, ileride hukuki birtakım ihtilâfların meydana çıkması muhtemeldir. Acaba Komisyonun bu mevzuu tekrar geri alıp 11 nci maddenin ışığı altında ve vazıh bir şekilde Heyeti Âliyeye getirmesi daha uygun olmaz mı? Mâruzatım bundan ibarettir. İleride hukuki ihtilâfların çıkmaması için bu işin iyi tetkik edilmesi icabeder.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Komisyon buyurun.

DİLEKÇE KARMA KOMİSYONU ADINA SIRRI UZUNHASANOĞLU (Bolu) — Muhterem arkadaşlar, huzurunuza arz olunan bu rapor, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (B) fıkrasına müsteniden evvelce karar verilmiş, huzurunuza arz olunmuş ve iadesi istenmişti. Fakat, Komisyonun sözcüsü olarak bu kararların tekrar iadesine, incelenmesine lüzum olmadığı kanaatindeyim. Verilen kararlar yerindedir. Zira o tarihe göre bu işlere bakmak vazifesi doğrudan doğruya Dilekçe Komisyonuna aittir. Bu sebeple bunların geri istenmesine, ben, Komisyon sözcüsü olarak lüzum görmüyorum ve verdiğimiz karar yerindedir.

Bu iki karardan başka, mütebaki, gelmiş olan kararların da esbabı mucibesinden anlaşılacağı veçhile, Dilekçe Komisyonunun verdiği karar tamamen yerinde bulunmaktadır. Zira, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasını, mercilere müracaat şekli, mahiyeti ve tasarrufları bakımından kısımlara bölmek icabederse, dört safha geçirdiğini görürüz. 1951 Mayısına kadar Danıştaya müracaat etme hakkı vardı. Mayıs 1951 de Meclis 1728 sayılı bir Kararla, bunların kesin olduğunu tebarüz ettirmiş ve ondan sonra bu müracaat yolu açılmıştı. 1954 de Meclisin bu kararı kanunla teyidedilmiş, müeyyidelendirilmiş ve kaza yolunun kapalı olduğu bildirilmişti. Bu ikinci merhaleden sonra 31 Ocak 1963 de, Anayasa Mahkemesince verilen bir kararda kaza yolunun kapalı bulunması Anayasaya aykırı bulunmuş ve bu kapıyı açmak suretiyle kaza yoluna müraacat etmeleri muterizlere sağlanmıştır. Yalnız burada Anayasanın 152 nci maddesinde, bu kararların makabline teşmil edilemiyeceği açıkça ve defaatle ifade edilmiştir. Şu hale göre, bu verilen kararlar o tarihten itibaren teşrîî yol ile değil, kaza yoliyle halledilecek fakat o tarihten evvel verilmiş olan kararlar da, kazai yol makable teşmil edilmediğinden dolayı, teşrîî yol ile Meclisimiz namına Dilekçe Komisyonumuz tarafından karara bağlanacaktır. Bu sebeple, o tarih göz önünde tutularak, Dilekçe Komisyonu bunları karara bağlamıştır. Ve verdiği karar bu bakımdan yerindedir. Nitekim Danıştayda da bu hususta bir karar içtihat edilmiş değildir. Ancak bu tarihten sonra yani, 31 Ocak 1963 tarihinden sonra vâkı itirazlar, kaza yoluna başvurulmak suretiyle halledilecektir. Bundan evvelkileri de

Anayasanın 152 nci maddesiyle, Anayasa Mahkemesinin kararına uyularak Dilekçe Komisyonunun bir karara bağlaması icabetmekte olduğunu arz etmek isterim. Buradaki kaza yeri idari kazadır. Şurayı Devlet değildir. Ve bu tarihten sonrakiler Dilekçe Komisyonuna müracaatin haricinde bulunacaktır. Bu tarihten itibaren Dilekçe Komisyonunun bakması yerindedir ve bu kararı geri almasına lüzum yoktur. Tamamen yerinde, uymak icabeder kanaatindeyim. Buna rağmen takdir Heyeti Celilenizindir. Fakat, verdiğimiz kararda hukuki bir yanlışlık yoktur, bu husus, bir nezaketi hukukiye olarak, takdirinize arz edilmiştir.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Işık.

FARUK IŞIK (Van) — 11 nci maddesi şöyledir. «Dilekçe Karma Komisyonuna gelmesinden sonra hakkında inceleme ve görüşmelerin devam ettiği bir dilekçenin konusu, bu devre sırasında adlî, idari veya askerî kaza mercilerine, Uyuşmazlık Mahkemesine Anayasa Mahkemesine aksetmişse bu dilekçe hakkındaki işlemler derhal durdurulur ve durum 6 nci maddenin 3 ncü fıkrası uyarınca ilgililere ve ilgili bakanlık veya bakanlıklara bildirilir.» Komisyon vermiş olduğu kararda acaba, bunu nasıl telâkki ediyor, bu münakaşa edilmemiştir.

DİLEKÇE KARMA KOMİSYONU ADINA SIRRI UZUNHASANOĞLU (Bolu) — Münakaşa edilmemiştir, karşı tarafın verdiği itiraz üzerine karar verilmiş ve onlar da ittıla kesbetmişlerdir. Başka yapılacak bir şey yoktur. Karma Dilekçe Komisyonunun verdiği kararın bu bakımdan yerinde olduğu kanaatindeyim.

BAŞKAN — Başka söz istiyen?

Buyurun Sayın Alpiskender.

FERİT ALPİSKENDER (Manisa) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlar, bu dilekçeler bundan önce Yüksek Heyetinize geldiği zaman, bilhassa Anayasa Mahkemesinden çıkmış olan iki kararın ışığında bunların tetkik edilmesini temenni etmiş ve encümene iade etmiştik. Encümen bu kararları getirmiş, okumuş; bendeniz de Resmî Gazetede bulup okudum. Bir de Devlet Şûrasının 39 ncu madde hakkında 2 - 3 gün evvel çıkmış bir kararı var, onu da okudum.

Şimdi muhterem arkadaşlar, 39 ncu maddenin (B) fıkrasının Anayasaya aykırı olduğu, antidemokratik olduğu bütün Türkiye'ce malûm ve müsellemdir. Hattâ, 27 Mayısın mucip sebepleri arasında zikir ve tadadedilmiştir. Yalnız, Anayasa Mahkemesi bu maddenin bu fıkrasiyle emekliye sevk edilenlere idari ve kazai her türlü müracaat kapılarının kapalı olmasını esas ittihaz ederek bu kısım iptal edilmiş. Yalnız iptal edilecek kısım bu değil, aynı zamanda hiçbir mucip sebep zikretmeden hissî ve indî olarak 39 ncu maddenin (b) fıkrasına tevfikan «Lüzum gördüm, emekliye sevk ettim.» demek gibi tamamen hislere dayanan, hiçbir mucip sebebi olmıyan bir kararı demokratik bir nizam içerisinde kabul etmek mümkün değildir. Bizim ikinci tezimiz de bilhassa bu idi. Nitekim Devlet Şûrasının ittihaz etmiş olduğu bir karar var. «Görülen lüzum maddesine dayanılarak emekliye sevk edilen Sezer hakkındaki karar, kanunsuzdur.» deniyor ve Danıştay 5 nci Dairesi bu kararı vermiş. Danıştay bu kararında diyor ki; 39 ncu maddenin muayyen fıkraları vardır, bu fıkralardan hiçbirisine girmiyen ve fakat ilânında mahzur görülüp de, yine bu sebebin bâzı hususlarından dolayı bir kimse emekliye sevk edilir. Yoksa, tamamen sicili bembeyaz, tertemiz, ama ben lüzum gördüm, seni emekliye sevk ettim. Böyle bir şey olmaz, deniyor. O itibarla, biz bugün yeni Anayasanın getirdiği demokratik bir Parlâmento olarak antidemokratik olduğunu anladığımız 39 ncu maddenin (F) fıkrasına göre emekliye sevk edilmiş olan insanların bu muamelelerini kabul ve tasvibetmiş olursak, zannediyorum, bu Parlâmento açıldığı zaman yaptığımız yemine aykırı hareket etmiş, verdiğimiz şeref ve namus sözünden nükûl etmiş oluruz. Onun için bu maddeyi bu Parlâmentonun kabul etmesini bendeniz şahsan caiz görmem ve oyumu reddolarak kullanacağım. Ama ben istemem ki, hiçbir zaman demokratik ananeleri tesis etme vazifesini yüklenmiş olan Cumhuriyet Senatosu, 39 ncu maddenin (B) fıkrasına göre yani, görülen lüzum üzerine emekliye sevk edilmiş olan memurların emekliliklerini kabul ve tasvibetmiş olsun. Bu olmaz.

Yalnız encümene göndermekte büyük bir fayda oldu. Encümen diyor ki, Anayasanın 152 nci maddesi ve Teşkilât Kanunumuzun zannederim ki, 50 nci maddesi bu şekilde Anayasa Mahkemesi tarafından verilmiş olan iptal ka-

rarları, geriye yürüyemez. Yani, makable şâmil olamaz. Yalnız, neşri tarihinden sonra olmazsa bu seçilir. Bu itibarla eskiden emekliye sevk edilmiş olanların da her hangi bir kazai ve idari müracaat hakkı da olmadığına göre, Arzuhal Encümeni bunu tetkik edebilir diyor. Bu gelen karar da bu prensibi kabul ediyor. Zaten Kurucu Mecliste de Muhterem Kâmil Coşkunoğlu'nun vâkı olan itirazı, ki o da 39 ncu maddenin (B) fıkrasına göre emekliye sevk edilmişti, Kurucu Meclis emekliye sevk kararını iptal etmiş ve kendisi vazifesine iade edilmiş, ama kendisi seçilmiş olduğu için bu muameleye gitmemişti. Önümüzde bir misal de vardır. O itibarla kendilerine her türlü kazai ve idari müracaat kapılarının kapalı bulunduğu ve Anayasa Mahkemesinin teşkilâtına ait Kanunun 50 nci maddesine göre Anayasaya aykırı olduğu, bu sebeple muameleler geriye doğru yürümiyeceğine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi Arzuhal Encümeni bunu takabbül etmiş ve prensip kararı almış; «biz bunlara bakabiliriz.» diyor. «Bakamayız» deseydi, reddetseydi o zaman ilgili Bakanlık yeni bir kanun çıkarmak suretiyle bunların bu müracaatını kabul etmiyebilirdi. Fakat bakma prensibini kabul ettiğine göre şimdi yapılacak muamele bunların iptalidir.

Arzuhal Encümeninin hataya düştüğü diğer bir nokta da «Sicillerini getirtip tetkik ederim, siciline göre bunu tasdik ederim.» diyor. Bu olmaz. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (F) fıkrasının tadili ile bir kısmı emekliye sevk edilmiş ama, (F) fıkrasına göre emekliye sevk edilmemiş ki, efendim bu şekilde tadil etti diye bunu tasvibetmek bu ayrı bir fıkra. Şimdi, Arzuhal Encümenine bu kabîl, zannedersem, vâkı olan müracaatlar da 10 - 15 i geçmez. Çünkü hakları müşterek kabul etmişler, tamamına itiraz etmemişlerdir. Bu bent, 39 ncu maddenin (B) fıkrası antidemokratik ve Anayasaya nazaran geri buluyorsak, bunu iptal edecekti. İptal ettikten sonra, bunlar bağlı bulundukları Bakanlıklara gidecekler. Bakanlık yeni baştan tetkik eder, eğer bir eksiklik ve bir aksaklık varsa, o zaman (F) fıkrasına göre veya diğer fıkralara göre yeniden bir emekli kararı alabilir. Bu itibarla bu mucip sebeplerle bendeniz Yüksek Heyetin bu dilekçeler hakkında bir karar vermesinin yine encümene aidolmasını ve encümence bunlar hakkında iptal kararı verilmesinin en hukukî şekil olduğuna kaani bulunduğumu yüksek huzurunuzda arz etmeyi bir vazife saydım.

BAŞKAN — Başka söz istiyen yok. Dilekçe Karma Komisyonu raporu üzerinde iki sayın üye söz almış. Sayın Faruk Işık Komisyona diğer işler meyanında havalesini, komisyon ise diğer havalelere rağmen 140 sayılı Kanunun 11 nci maddesinin son fıkrasının anlayışını izahla lüzum olmadığını, Korgeneral İhsan Eriç hakkındaki kanunsuz ve mesnetsiz emeklilik işleminin iptaline dair oy birliğiyle karar verip hazırladıkları raporun burada intacını istemektedir.

İki arkadaşımız da bir önerge ile havaleyi istemediklerine göre Riyaset, Dilekçe Karma Komisyonu raporunu oylarınıza arz etmeye mecburdur. Biraz önce okunan Korgeneral İhsan Eriç hakkında yapılan kanunsuz ve mesnetsiz emeklilik işleminin iptaline dair...

MEHMET ÜNALDI (Adana) — Bir önerge var efendim. Hazırlanıyor.

BAŞKAN — Fakat henüz önerge gelmedi efendim.

Dilekçe Karma Komisyon raporunun komisyona havalesi hakkında bir önerge geldi, okuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Şifahen arz ettiğim sebepler dolayısiyle emekli muamelesinin iptali için dosyanın encümenine iadesini arz eylerim.

Manisa
Ferit Alpiskender

BAŞKAN — Zaten iptal denmektedir, Sayın Alpiskender.

FERİT ALPİSKENDER (Manisa) — Emeklilik muamelesinin iptalidir.

BAŞKAN — Komisyon raporunu okuyorum. Komisyon raporunda; «Korgeneral İhsan Eriç'in emeklilik işleminin iptali dileğini reddeden Dilekçe Komisyonunun 20 . 1 . 1960 gün ve 2260 sayılı Kararının kaldırılmasına, yaş durumu itibariyle tekrar hizmete alınması mümkün olmamakla beraber, sicil durumuna göre hakkında yapılan kanunsuz ve mesnetsiz emeklilik işleminin iptaline...» deniyor.

O halde, iptal olduğu için, önergenizi geri alıyorsunuz.

FERİT ALPİSKENDER (Manisa) — Önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN — Sayın Faruk Işık ise komisyona iadesini istemekte, fakat bir önerge vermemiş bulunmaktadır. Bu itibarla Sayın Komisyonun Korgeneral İhsan Eriç hakkında yapılmış bulunan ve kanunsuz ve mesnetsiz emekliliik işleminin iptaline dair oy birliği ile aldığı kararı oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

140 sayılı Kanun gereğince tekrar Karma Komisyona iade edilecektir.

BAŞKAN — İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirler hakkındaki kanun tasarısının müzakeresine devam ediyoruz.

Bu kanun tasarısının birinci maddesi üzerindeki açık oylama neticesini arz ediyorum: İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tetbirler hakkındaki kanun tasarısının Cumhuriyet Senatosu Bütçe Komisyonunca tanzim edilen birinci maddesinin ikinci açık oylamasına (117) arkadaş iştirak etmiştir. Lehinde (55) sayın üye oy kullanmış, (57) sayın üye ret oyu vermiştir. 5 oy da çekinserdir. Bu şekil ile, Cumhuriyet Senatosunda ilk defa böyle bir oy neticesiyle karşı karşıya bulunuyoruz. Cumhuriyet Senatosu Umumi Heyeti 58 ret oyu ile Cumhuriyet Senatosu Bütçe Komisyonunun değiştirgesini kabul etmemiş bulunmaktadır. Bu sebeple Millet Meclisinin birinci maddesini okutup oylarınıza arz edeceğim:

İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlere dair Kanun

MADDE 1. — Mamullerimize ihraç gücü kazandırmak amacı ile bunları tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri, muaflık ve istisnalar ihdası veya iade suretiyle ve gerektiği takdirde mevcut malî mevzuattaki ihracata mütaallik muaflık, muvakkat kabul ve iade hükümlerini de geri bırakarak tamamen veya kısmen bertaraf etmeye ve bu maksatla gerekli usulleri ihdasa, bunların uygulanmasını mümkün kılacak şartları hazırlamıya, bu usul ve şartlarda gerekli değiştirmeleri yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Çok yakın. 20 ve 21 şeklindedir. Bu sebeple, ihracatı geliştirme hakkındaki kanun tasarısının birinci maddesini, Millet Meclisinin maddesi olarak, oylarınıza arz edeceğim: Bütçe Encümeninin değiştirgesini açık oylama ile reddetmiş bulunuyorsunuz. Millet Meclisinin birinci maddesini de reddeddiğiniz takdirde, kanun tasarısının tümü reddedilmiş sayılacaktır. Bu itibarla birinci maddeyi Millet Meclisinin birinci maddesi olarak oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Anlaşılmadı. Kabul edenler lûtfen ayağa kalksınlar... Kabul etmiyenler... 31 oya karşı 34 oyla reddedilmiştir.

Komisyonun birinci madesi kabul edilmeyince ikinci maddesi muallâkta kalmış demektir. Fakat buna rağmen ikinci maddeyi okutup oylarınıza sunacağım.

DİLEKÇE KOMİSYONU ADINA NÜVİT YETKİN (Malatya) — Komisyon olarak Hükümetten, yani Millet Meclisinden gelen teklifi aynen benimsemiş bulunuyoruz.

MADDE 2. — Birinci maddedeki yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca ihdas olunacak usullere, hazırlanacak şartlara ve bunların değiştirilmesine mütedair kararlar yayınlandıkları tarihte yürürlüğe girmekle beraber bu tarihten itibaren üç ay içinde yasama organının onayına sunulur.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza arz edeceğim: Kabul edenler... Etmiyenler... 26 oya karşı 32 oyla kabul edilmemiştir. 1 ve 2 nci maddeler kabul edilmediğine göre yürürlük maddelerinin oylanmasına artık lüzum ve ihtiyaç yoktur. Tümü de maddeleri bulunmadığı için oylanamaz.

Yalnız, tümünü açık oyunuza koymak mecburiyetindeyim. Sebep şu: Anayasanın 92 nci maddesi «Cumhuriyet Senatosu, kendisine gelen metni değiştirerek kabul ederse, veya reddederse, bilâhara kurulacak bir Karma Komisyon raporu ile Millet Meclisi kendi raporunu ve Cumhuriyet Senatosu raporu karşısında kendi metnini benimserse oy nisbetini tesbit

edebilmesi için Cumhuriyet Senatosu üye çoğunluğunun, salt çoğunluğu ile aldığı karar karşısında, kendi metnini benimsemesi için salt çoğunluğa sahibolması lâzımdır. Bu sebeple redde aidolan hususu açık oylarınıza arz edeceğim. 94 den aşağı olursa Millet Meclisi kendi metninde kolaylıkla ısrar edebilecektir. Bu bakımdan açık oylarınıza sunulacaktır. Açık oya sunulacak Millet Meclisinin metnidir. Beyaz oy müspet, kırmızı oy ret, yeşil çekinserdir. Tasarının tümünü açık oyunuza arz ediyorum.

5. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

4. — Batman tesislerinde tetkiklerde bulunmak üzere 7 üyeden müteşekkil bir heyet seçimi.

BAŞKAN — Batman tesislerinde tetkiklerde bulunmak üzere Millet Meclisi ile Cumhuriyet Senatosundan 20 sayın üyenin katılmaları istenmektedir; Cumartesi, Salı günleri arasında, 20 üyelik bu tetkik gezisine, Millet Meclisinden 13, Cumhuriyet Senatosundan 7 sayın üyenin katılması istenmektedir. Nizamnamenin 219 ncu maddesine göre, Meclislerin katıldıkları tören veyahut tetkiklerde, Divanın da bulunmak mecburiyeti olduğu için, Başkanlık Divanı şöyle bir hususu Yüksek Heyetinize arz etmek ister: Başkanlık Divanından iki kişi, Sanayi ve Tarım Komisyonundan kendi aralarından seçecekleri sayın üç üye ile huzurunuzda kur'a çekmek suretiyle ismi çıkacak sayın iki üye seçilebilir. Yüksek Heyetiniz bunu değiştirmekte muhtardır. Dilerse hepsini kur'a ile seçer, dilerse Sanayi Komisyonuna havale eder, dilerse Riyasetin şimdi tensibettiği şekilde yapar. Riyasetin iki kişi Riyaset Divanının, üç kişi de Sanayi ve Tarım Komisyonunun kendi arasından,iki kişi de kur'a ile sayın üyeler arasından seçilmesi hususunu, eğer başka bir talep ve teklif yoksa oylarınıza arz edeceğim. (Kur'a ile sesleri)

Buyurun İhsan Hamit Tigrel

İHSAN HAMİT TİGREL (Diyarbakır) — Muhterem arkadaşlarım; Sayın Başkanın bildirdikleri tertip yerindedir. Yalnız Heyeti Celilenizden seçilecek olan âzanın kur'a ile olmasından ziyade; o havali ile ilgili, Batman'ın merbut bulunduğu vilâyetin senatörlerinden olmasını daha faydalı mülâhaza etmekteyim.

Takdir yüce heyetinizindir.

BAŞKAN — Buyurun Ünaldı.

MEHMET ÜNALDI (Adana) — Muhterem arkadaşlar; başkanın bildirdikleri tertip kanaatimce hatalıdır. Eğer bu bir ihtısas işi ise, doğrudan doğruya Komisyonu alâkadar ediyorsa Komisyon üyelerinin gitmesi lâzım. Yok umumi olarak Senatoyu ilgilendiren bir mesele ise bunda, Divanın temsil edilmesi bir kişi ile de mümkündür. Diğer arkadaşların kur'a ile seçilmesi daha münasiptir, kanaatindeyim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Coşkunoğlu.

KÂMİL COŞKUNOĞLU (Uşak) — Ben de aynı fikirdeyim.

BAŞKAN — Sayın Artus.

ÂMİL ARTUS (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Muhterem arkadaşlar, Başkanlık Divanının yaptığı tertip çok yerinde olur. Zaten tüzük emri de budur. Hem Başkanlık Divanından temsilci bulunacak, hem de ihtısas komisyonundan üç arkadaş iştirak edecek. Diğerleri Yüksek huzurunuzda kur'a çekmek suretiyle tesbit edilecek.

Benim bir temennim var. O da şudur: Galiba içimizde petrol işiyle alâkalı yegâne arkadaşımız Sanayi Komisyonunda vazife görmekte olan Sayın Nevzat Sengel arkadaşımızdır. Kendisi yüksek petrol mühendisidir. Petrol kuyularına yapılacak gezilere böyle bir arkadaşın her hangi bir sebeple katılmamış olması cidden yazıktır. Bu itibarla, kendisi de zaten Sanayi Komisyonu üyesidir ve bu mâruzatım Sanayi Komisyonuna müteveccih bir temennidir. Seçilecek üç kişi arasına bu arkadaşımızın katılması çok faydalı olacağı düşüncesindeyim. Bunu, Komisyonun dikkatine arz ediyorum. (Muvafık sesleri)

BAŞKAN — Başka söz istiyen?... Yok.

İçtüzüğün 219 ncu maddesi:

«Meclisin, Heyeti Umumiyesiyle ispatı vücudetmiyeceği merasimde Riyaset Divanı Meclis namına hazır bulunur.

Meclis namına bir heyet îzamı takdirinde âzanın adedi Meclis tarafından tâyin ve heyet kur'a ile intihabolunur.

Reisvekillerinden kâtiplerden ve idare âmirlerinden birer zat behemal bu heyete dâhil olur.»

Başkanlık; Riyasetten iki, Sanayi Komisyonundan iki üyenin katılmasını uygun görmektedir. Bir taraftan nizamname hükümlerine riayet, diğer taraftan ihtısas komisyonu olan Sanayi Komisyonunun orada ispatı vücudetmesinde fayda mülâhaza etmiş, Umumi Heyetimizden de, bu heyete katılma durumunu sağlıyabilmek için iki üyenin kur'a ile seçilmesi gibi telif edici bir yol bulmuştu.

Yazılı bir teklif olmadığına göre, Riyasetin teklifini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İki kişi Riyaset, üç kişi Sanayi Komisyonu kendi arasında ya intihabeder, yahut kur'a çeker. İki sayın üye için de kur'a çekilecektir. Yalnız bir prensip kararı; gidip gitmiyen arkadaşları öğrenebilmek için, burada olmıyanlar sorulacakları için, burada olmıyan sayın üyelerin isimleri çıktığı takdirde maalesef okutmıyacağım. Burada bulunmıyan bir sayın üyenin ismi çıkmıştır, okutmuyorum. («Belki gider», sesleri) Burada bulunsun, hiç olmazsa devama da bir müessiriyeti olsun.

İbrahim Saffet Omay. (Yok, sesleri)

Muhittin Kılıç.

MUHİTTİN KILIÇ (Konya) — Gitmiyorum.

BAŞKAN — Zeki İslâm.

ZEKİ İSLÂM (Gaziantep) — Gitmiyorum.

BAŞKAN — Sezai O'Kan. (Yok, sesleri)

Yusuf Demirdağ.

YUSUF DEMİRDAĞ (Trabzon) — Gitmiyorum, başka arkadaş gitsin.

BAŞKAN — Cevdet Geboloğlu. (Yok, sesleri)

Enver Aka. Gitmiyorlar.

Emanullah Çelebi. Yok.

Nüvit Yetkin. Yok.

Eşref Ayhan. Yok.

Tunçkanat. Yok.

Okyayuz?. Yok.

Sayın Kadri Öztaş. Gidiyor.

Sayın Hasan Ali Türker. Gidiyor.

BAŞKAN — İhracı geliştirme tasarısına oy kullanmıyan sayın üye var mı?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

6. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli haftalık karar cetvelindeki 2256 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/61, C. Senatosu 4/11) (S. Sayısı: 104) (1)

BAŞKAN — İlgili Bakan, 4 . 4 1963 tarihinde bulunmadığı için bir defaya mahsus olmak üzere tehir edilmişti. Raporu okuyoruz:

Dilekçe Karma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Eskişehir Belediyesi Temizlik İşleri Müdürü iken 5434 sayılı Kanunun 6422 sayılı Kanunla muaddel 39 ncu maddesinin (b) fıkrasına göre emekliye sevk edilen Mehmet Atasoy'un emeklilik işleminin iptali için T. B. M. M. Dilekçe Komisyonuna başvurması üzerine 20 . 1 . 1960 tarihinde toplanan komisyon emeklilik işleminin iptaline lüzum görmiyerek dileği 2256 sayılı Kararla reddetmiştir.

52 sayı ve 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar cetvelinde yayınlanan bu karara Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu süresi içinde itiraz etmiştir.

Komisyon Genel Kurulunun 14 . 2 . 1963 günlü toplantısında dosya incelenmiş, İçişleri Bakanlığı temsilcisi, Bakanlıktaki mevcut malûmata göre, M. Atasoy'un sicilinin temiz olduğunu, emekliye sevkini gerektirir bir hali bulunmadığını, 26 sene 8 ay hizmeti bulunan dilekçinin 15 . 10 . 1958 tarihli Belediye Meclisi kararı ile her hangi bir mucip sebep gösterilmeden emekliye çıkarıldığını 1316 doğumlu olduğunu, 1955 yılında terfi görmüş olduğunu, 1956 tarihli son tezkiyesinin de gayet iyi bulunduğunu belirtmiştir.

İncelenen dosya ve Bakanlık temsilcisinin beyanını göz önüne alan komisyon genel kurulunca, Mehmet Atasoy'un emeklilik işleminin iptali dileğini reddeden Dilekçe Komisyonunun 20 . 1 . 1960 gün ve 2256 sayılı Kararının kaldırılmasına, Mehmet Atasoy'un emekliye sevk işleminin iptaline oy birliğiyle karar verilmiştir.

---

(1) 104 S. sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

Keyfiyet 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine uyularak düzenlenen bu raporla Senato Genel Kurulunun yüksek tasviplerine sunulur.

BAŞKAN — Rapor üzerinde söz isteyen?.. Yok. Raporu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

7. — Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2266 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu. (M. Meclisi 1/70; C. Senatosu 1/9) (S. Sayısı: 92 ye ek)

BAŞKAN — Dilekçi ilkokul müfettişi olduğuna göre konu Millî Eğitim Bakanlığı ile alâkalıdır. 140 sayılı Kanuna göre Bakanın veya yetkililerin bulunması lâzımdır. Bunlar hâlen hazır bulunmadıklarına göre raporun görüşülmesini, bir defaya mahsus olmak üzere, gelecek Birleşime bırakıyorum.

8. — Temsilciler Meclisi eski Üyesi Şinasi Özdenoğlu ve bir arkadaşının, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 3 . 9 . 1961 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 67 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/1; C. Senatosu 1/6) (S. Sayısı 93 e ek)

BAŞKAN — Adliye Vekâleti ile ilgili. Adliye Vekili veya ilgili bir Devlet vekili olmadığı için bir defaya mahsus gelecek Birleşime bırakılmıştır.

9. — Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2228 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/60; C. Senatosu 1/7) (S. Sayısı : 94 e ek)

BAŞKAN — Dilekçe Karma Komisyonu?.. Var. İlgili Müdafaa Bakanı, yerinde yok, Devlet memuru?.. Yok. Raporun görüşülmesi gelecek Birleşime bırakılmıştır.

10. — Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2263 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/67; C. Senatosu 1/8) (S. Sayısı: 95 e ek) (1)

BAŞKAN — Nafia Vekili burada, raporu okutuyorum.

11 . 4 . 1963

Dilekçe Karma Komisyonunun ikinci raporu

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuzun Genel Kurulun 14 . 2 . 1963 tarihli toplantısında alınan karar gereğince düzenlenip 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi mucibince Yüksek Başkanlığınıza sunulan ve; Senato Genel Kurulunun 21 . 3 . 1963 tarihli 51 nci Birleşiminde yapılan görüşmeler sonunda; Anayasa Mahkemesinin 5434 sayılı Kanunun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının son bendinin iptaline dair sadır olan 31 Ocak 1963 tarihli kararı münasebetinde, idari kaza merciine müracaat hakkı doğduğu ve bu itibarla; yasama ve kaza organları kararları arasında her hangi bir ihtilâta meydan verilmemesi bakımından bir kere daha gözden geçirilmesi hususunda tezahür eden temayül üzerine geri istenilen 1 . 3 . 1963 tarih ve 4/67, 2380/2380 sayılı raporumuz komisyonumuz Genel Kurulunun 4 . 4 . 1963 tarihli toplantısında tekrar incelendi.

Anayasa Mahkemesinin 31 Ocak 1963 tarihli mezkûr kararı, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının son bendi hükmünü iptal etmiş ve 11 Mart 1963 tarihli Resmî Gazete ile yayımlanmış bulunmaktadır.

Anayasanın 152 nci maddesinde; «Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilen kanun veya İçtüzük veya bunların iptal edilen hükümleri karar tarihinde yürürlükten kalkar» ve ayrıca «iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarih ayrıca kararlaştırılabilir» denilmekte ve bu tarihin kararın verildiği bünden başlıyarak 6 ayı geçemiyeceği de tasrih olunduktan sonra, âmir hüküm olarak «iptal kararı geriye yürümez» hükmü bulunmaktadır.

Bu maddenin incelenmesinden açıkça anlaşılmaktadır ki, Anayasa Mahkemesi kararlarının yürürlüğe konulması ileriye doğru uzatılması

(1) 95 e ek S. sayılı basmayazı tutanağın sonundadır

mümkün fakat her hangi bir surette olursa olsun geriye sirayeti gayrimümkündür. Bahis konusu iptal kararı ileriye muzaf bir hüküm derpiş etmediğine göre, aynı madde mucibince resmî gazetede ilânını mütaakıp yürürlüğe girmiş addetmek icabeder. Binaenaleyh; kaza merciine başvurma yolunu kapayan zikredilen kanun hükmü meriyette bulunduğu sırada, haklarında bu tasarruf icra edilenlerin Büyük Millet Meclisine müracaat hakları mutlak ve Yüksek Meclis namına Dilekçe Karma Komisyonunun bu müracaatları inceleme yetkisi de aşikârdır.

Esasen Kurucu Meclis zamanında da bu noktai nazar kabul edilerek kararlar verilmiş ve bu kararlar kesinleşmiş ve müsbet olan kararlar da İdarece infaz edilmiş ve edilmektedir.

Anayasa Mahkemesince iptal edilen mezkûr hükümle, haklarında bu tasarruf icra edilenlerin, idari kaza merciine başvurabilme hakları gerçi kendiliğinden doğduğu düşünülebilirse de; tasarrufun icrasından sonra dâva müddetinin muhafaza edilmiş olması en başta gelen hukukî bir kaidedir. Ayrıca bu müddetin, iptal kararından sonra başlayabileceği de keza düşünülebilir; fakat Anayasanın 152 nci maddesinin yukarıda işaret edilen «geriye yürümez» mutlak kayıdı bu noktainazarı ortadan kaldırmaktadır. Nitekim; bugüne kadar bu hususta herhanbi bir içtihat takarrür edememiştir. Durum böyle olunca; hak sahiplerini Yargı yoluna gitmeye icbar etmeye ve kendilerine bu yolu göstermeye de hukukan imkân yoktur.

Meğer ki; yeni bir tesis ile bu noktai nazar tedvin edilmiş olsun.

Arz edilen bu hukukî sebeplere binaen keyfiyet, geri alınan bahis konusu raporumuzla birlikte Senato Genel Kurulunun yüksek takdir ve tasviplerine sunulur.

BAŞKAN — Hatırlardadır ki, 4 . 4 . 1963 tarihinde Dilekçe Karma Komisyonunda raporun görüşüldüğü sırada, Sayın Faruk Işık'ın bir teklifi üzerine Anayasa Komisyonuna havale edilmişti.

Şimdi okunan komisyon raporu, 1 . 3 . 1963 tarihinde itiraz ettiklerini ve oy birliği ile aldıkları kararın yerinde olduğunu ifade etmektedir.

Bu rapor üzerine söz istiyen arkadaşınız var mı?

FERİT ALPİSKENDER (Manisa) — Bir usul soracağım. 39 ncu maddenin (B) fıkrasına göre yapılan işlemi iptal ediyor mu?

BAŞKAN — Evet. 1 . 3 . 1963 tarihinde Maraş ili Bayındırlık Müdürlüğü Muamelât Şefi iken, re'sen emekliye sevk edilen Cevdet Beyazıt hakkındaki emekli işlemi mesnetsiz olarak yapıldığından, bu tasarrufun kaldırılmasına oy birliği ile karar verilmiş bulunmaktadır.

Söz istiyen var mı?

FARUK IŞIK (Van) — Usul hakkında söz istiyorum. Acaba Bakan ne diyor?

BAŞKAN — Maraş İli Bayındırlık Müdürlüğü Muamelât Şefi iken re'sen emekliye sevk edilen Cevdet Beyazıt hakkındaki bu işlem mesnetsiz görülerek emeklilik işleminin kaldırılmasına komisyonca karar verilmiş bulunmaktadır.

Sayın Bakan, bu rapor hakkında bir diyeceğiniz var mı?

BAYINDIRLIK BAKANI İLYAS SEÇKİN (Ankara) — İştirak ediyorum.

BAŞKAN — Hükümet iştirak ediyor. Komisyon raporunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

11. — Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2262 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/66; C. Senatosu 1/12) (S. Sayısı : 111)

BAŞKAN — Millî Eğitim Bakanı veya ilgili Devlet Bakanı yok. Bir defaya mahsus olmak üzere gelecek Birleşime bırakılmıştır.

12. — Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2265 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/69; C. Senatosu 1/13) (S. Sayısı : 112)

BAŞKAN — Millî Eğitim Bakanı veya ilgili zevat bulunmadığından gelecek Birleşime bırakılmıştır.

İhracatı geliştirmek amaciyle vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlere dair kanun tasarısının tümü açık oya arz edilmiş; (94) sayın üye oy kullanmış, (40) kabul, (46)

ret, (8) çekinserle Millet Meclisinin kabul ettiği metin reddedilmiş bulunmaktadır. Ancak Heyeti Umumiyemizin salt çoğunluğiyle ret temin edilememiştir.

Vakit geçmiş buulnduğundan 30 Nisan 1963 Salı günü saat 15 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 17,50

7. — SORULAR VE CEVAPLAR

B — YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Nevzat Özerdemli'nin, Gümrükte beklemekte olan mallar ve kotalara giren emtianın tesbitinde alınan tedbirlere dair yazılı soru önergesi ve Ticaret Bakanı Muhlis Ete'nin cevabı (7/94)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Ticaret Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delâletinizi istirham ederim. Saygılarımla;

İzmir Cumhuriyet Senatosu Üyesi
Nevzat Özerdemli

1. Gümrükte beklemekte olan malların çekilmesinin, birinci kotadan onuncu kotaya (dâhil) kadar bütün mallara teşmil edilmesi istenmektedir. Bu talep karşısında Bakanlık ne düşünmektedir?

2. İzmir Fuar kotası tahsisatından % 5 nin kota harici bırakılarak bunun Türkiye'de benzeri olmıyan, getirilmesinde fayda mülâhaza edilen ve yerli sanayiimiz için bir nümune olabilecek emtianın getirilmesine tahsisi isteniyor. Bunun karşısında Bakanlığın görüşü nedir?

3. a) Kotalara giren emtianın tesbitinde hangi noktalar üzerinde durulmaktadır?

b) Yerli sanayiimizin kalkınması için kotadan çıkarılan malları imal edenlerin piyasayı istismarına mâni olacak ne gibi tedbirler alınmıştır?

c) Sık sık yokluğu ticari hayatı felce uğratan maddelerin sebebolduğu arızaları önlemek için Bakanlık ne gibi tedbirler almaktadır?

T. C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Ticaret Dairesi
Sayı : 5/06103
Şube remzi ve No: 402

24 . 4 . 1963

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : Genel Sekreterlik, Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 25 . 3 . 1963 tarih ve 1958/2447-7/94 sayılı yazıları.

Gümrükte bekliyen mallar ve kotalara konulan emtianın tesbitinde göz önünde tutulan esaslara dair Cumhuriyet Senatosu Üyesi Nevzat Özerdemli tarafından Bakanlığımıza tevcih olunan yazılı soruya ait cevaplarımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine arz ederim.

Muhlis Ete
Ticaret Bakanı

Gümrükte bekliyen mallar ve kotalara konulan emtianın tesbitinde göz önünde tutulan esaslara dair Cumhuriyet Senatosu Üyesi Nevzat Özerdemli tarafından verilen yazılı soru önergesine ait cevaplarımız aşağıda mâruzdur.

1. Gümrüklerde bulunan malların tasfiyesi konusunda Maliye, Sanayi, Gümrük ve Tekel Bakanlıkları ile Bakanlığımız temsilcilerinden kurulu bir heyet Gümrük ve Tekel Bakanlığında çalışmalarına devam etmektedir.

Bu çalışmalar 1 - 9 ncu kota devrelerinde gümrüklerimize getirilen malları kapsamakla beraber, tabi bulundukları kota devresindeki ithalât rejimlerine aykırı olarak getirilmiş bu-

lunan malların bu yoldan tasfiyesi cihetine gidilmesi düşünülmektedir.

2. İzmir Enternasyonal Fuarı için tefrik olunan kontenjanların % 5 i nisbetinde kota dışı mallara tahsis yapılması, mer'i dış ticaret rejim ve politikamıza uygun düşmediği gibi, Kalkınma Plânı ve sanayi siyasetimiz ile de bağdaşamamaktadır.

Filhakika, ithalât rejimi dışında bırakılan maddelerin hemen hepsi, ya memleket dâhilinde imal edilmekte veya lüks mahiyette oldukları için, döviz durumumuz da göz önünde tutularak, ithalleri arzu edilmemektedir.

3. a) İthalât programları memleketimizin piyasa ve sanayi ihtiyaçları, dâhilî istihsal ve yerli imalâtımız ile stok vaziyeti göz önünde tutularak, teknik bir komisyon tarafından hazırlanmaktadır.

Bu itibarla, yerli sanayi mamullerinin memleket ihtiyacını kısmen veya tamamen karşıladıkları nazara alınarak, bu sanayiin işlemesi için lüzumlu ve yerli olarak istihsal edilemiyen ham veya yarı mamul maddelerin ithaline imkân verilmekte ve yerli sanayi tarafından imal edilemiyen ve ancak, memleket tarımı, ekonomisi, ticareti, ulaştırması, sağlığı, millî eğitimi gibi sahalar için lüzumlu olan maddeler ithal listelerine alınmaktadır. Beş Yıllık Kalkınma Plânımızın 1963 yıllık programı hedeflerini tahakkuk ettirecek şekilde, 1963 ithalât programımızın % 44 ünü yatırım maddeleri, % 41,8 ini hammaddeler ve % 14,2 sini de tüketim maddeleri teşkil etmektedir.

Yukardaki izahlardan anlaşılacağı gibi, ithalât ile sanayiin inkişafı devamlı olarak muvazeneli yürütülmek suretiyle, sınai kalkınmaya gereken hızın verilmesine çalışılmaktadır.

b) Kotalardan çıkarılan malları imal eden sanayicilerin müstehliki istismar etmelerini önlemek ve bu suretle gerek kalite ve gerek fiyat bakımlarından piyasayı tanzim edebilmek üzere, Bakanlığımız emrinde bulunan, «Tanzim ve ihtiyat kotası» ndan ithalât için icabında tahsis yapılması mümkün bulunmaktadır.

c) Piyasada yokluğu ticari hayatı felce uğratan maddelerin sebebolabileceği arızaları önlemek üzere, yukarda sözü edilen, «Tanzim ve ihtiyat kotası» ndan gerekli tahsisler yapılmaktadır. Bu cümleden olarak, inşaat malzemesinde ve alelûmum ihtiyaç maddelerinde meydana gelebilecek darlıkları ve suni fiyat yükselmelerini bertaraf etmek maksadı ile, Bakanlıklararası İktisadi İş Birliği Komisyonu tarafından alınan kararlara istinaden, Bakanlığımızca 13 . 3 . 1963 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan «İthalât 63/12» ve 21 . 3 . 1963 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan, «İthalât 63/15» sayılı sirkülerimizle, âdi suni portland çimentosu, beyaz çimento, biçilmiş kereste, karofayans, porselenden sofra eşyası, filmaşin, aspestos ve çimento karışımından mamul borular, 6 - 12 mm. kutrunda yuvarlak demirler, X. Kota tahsisli ithal malları listesine ilâve edilmiş ve bu maddelerin gerek APA sahasından, gerek anlaşmalı memleketlerden ithalleri imkânı sağlanmıştır.

İhracatı geliştirme amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirler hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Tasarı reddedilmiştir.)

Üye sayısı	:	185
Oy verenler	:	94
Kabul edenler	:	40
Reddedenler	:	46
Çekinserler	:	8
Oya katılmıyanlar	:	87
Açık üyelikler	:	4

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Osman Köksal
Fahri Özdilek
Ahmet Yıldız

GENEL OYLE SEÇİLEN ÜYELER

AFYON KARAHİSAR

Rasim Hancıoğlu

AMASYA

Macit Zeren

ANKARA

Sabit Kocabeyoğlu

ARTVİN

Fehmi Alpaslan

BURDUR

Hüseyin Otan

ÇANAKKALE

Âli Aksoy

DENİZLİ

Cahit Akyar

ERZURUM

Nurettin Aynuksa
Nihat Pasinli

GAZİANTEP

Nizamettin Özgül

GİRESUN

Sabahattin Orhon

HATAY

Vehbi Aksoy

İSTANBUL

Fethi Başak

İZMİR

Enis Kansu

KARS

Mehmet Hazer

KASTAMONU

Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KONYA

Sedat Çumralı
Mustafa Dinekli
Muammer Obuz
Ahmet Onar

MALATYA

Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Emin Açar

MARDİN

Kemal Oral
Abdülkerim Saraçoğlu

ORDU

Şevket Köksal
Zeki Kumruluı

SAMSUN

Cemalettin Bulak

UŞAK

Kâmil Coşkunoğlu

ZONGULDAK

Akif Eyidoğan

C. BAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER

Cevat Açıkalın
Âmil Artus
Hasan Kangal
Kâzım Orbay
Necati Özdeniz
Nevzat Sengel

[Reddedenler]

TABİİ ÜYELER

Mehmet Özgüneş

GENEL OYLA SEÇİLEN ÜYELER

ADANA

Mehmet Nuri Âdemoğlu
Galip Avşar
Mehmet Ünaldı

ADIYAMAN

Halil Ağar

ANKARA

Niyazi Ağırnaslı
Rifat Etker
Mansur Ulusoy

BALIKESİR

Enver Aka
Hamdi Oğuzbeyoğlu
Kadri Öztaş
Hasan Ali Türker

BİNGÖL

Sabri Topçuoğlu

BURSA

İhsan Sabri Çağlayangil

DENİZLİ

Mehmet Emin Durul

ERZİNCAN

Fehmi Baysoy

İÇEL

Cavit Tevfik Okyayuz

İSTANBUL

Şevket Akyürek
Ethem Menemencioğlu
Rifat Öztürkçine
Özel Şahingiray
Sabahattin Tanman
Berç Turan

İZMİR

İzzet Birand
Ömer Lûtfi Bozcalı
Cahit Okurer
Nevzat Özerdemli

KAYSERİ

Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu

KIRŞEHİR

Ali Rıza Ulusman

MANİSA

Ferit Alpiskender

MARAŞ
Cenap Aksu

MUĞLA
Muallâ Akarca
Haldun Menteşeoğlu

NİĞDE
İzzet Gener

SAKARYA
Kâzım Yurdakul

SAMSUN
Fethi Tevetoğlu

SİİRT
Lâtif Aykut

SİVAS
Ahmet Çekemoğlu
Hulûsi Söylemezoğlu

TRABZON
Yusuf Demirdağ

VAN
Faruk Işık

YOZGAT
Sadık Artukmaç

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Tevfik İnci

C. BAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Âdil Ünlü

[Çekinserler]

BOLU
Sırrı Uzunhasanoğlu

GAZİANTEP
Zeki İslâm

İSTANBUL
Celil Cevherioğlu

KONYA
Muhittin Kılıç

SİVAS
Ziya Önder

C. BAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Esat Çağa
Ömer Ergün
Burhanettin Uluç

[Oya katılmıyanlar]

TABİİ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Atakli
Emanullah Çelebi
Venbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Selâhattin Özgür
Mehmet Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Sıtkı Ulay
Muzaffer Yurdakuler

GENEL OYLA SEÇİLEN ÜYELER

ADANA
Sakıp Önal

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Yılmaz İnceoğlu
Celâl Tevfik Karasapan (B.)

AĞRI
Veysi Yardımcı

ANKARA
Osman Alişiroğlu
Hıfzı Oğuz Bekata (B.)
İbrahim Saffet Omay (İ.)

ANTALYA
Mehmet İlkuçan
Mustafa Özer

AYDIN
İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü
Fikret Turhangil

BİLECİK
Talât Oran

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Rahmi Arıkan

BURSA
Baki Güzey
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç

ÇANAKKALE
Halit Sarıkaya

ÇANKIRI
Hazım Dağlı

ÇORUM
Zeki Arsan (İ.)
Alâeddin Çetin

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan
İhsan Hamit Tigrel (Bşk.V.)

EDİRNE
Tahsin Banguoğlu

ELAZIĞ
Celâl Ertuğ
Rasim Giray

ERZURUM
Rahmi Sanalan

ESKİŞEHİR
Gavsi Uçagök

GİRESUN
Mehmet İzmen (B.)

GÜMÜŞANE
Halit Zarbun

HATAY
Sabahattin Adalı

İÇEL
Talip Özdolay

İSPARTA
Suat Seren

İSTANBUL
Nurullah Esat Sümer

İZMİR
Hilmi Onat

KARS
Sırrı Atalay (Bşk. V.)
Turgut Göle

KAYSERİ
Suad Hayri Ürgüplü (Başkan)

KIRKLARELİ
Ahmet Naci Arı

KOCAELİ
Rifat Özdeş
Lûtfi Tokoğlu (İ. Ü.)

KÜTAHYA
Osman Cevdet Erkut
A. Bahattin Özbek

MANİSA
Orhan Süersan
Refik Ulusoy

MARAŞ
Nedim Evliya

MUŞ
İhsan Akpolat (İ. Ü.)

NEVŞEHİR
İ. Ş. Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan

ORDU
Eşref Ayhan

RİZE
Necip Danışoğlu

SAKARYA
Turhan Kapanlı

SAMSUN
Cahit Tokgöz

SİNOP

Suphi Batur

SİVAS

Rifat Öçten (B.)

TEKİRDAĞ

Cemal Tarlan

Selâmi Üren

TOKAT

Zihni Betil

Osman Hacıbaloğlu

TRABZON

Şevket Buladoğlu

Reşat Zaloğlu

TUNCELİ

Mehmet Ali Demir

URFA

Vasfi Gerger

Esat Mahmut Karakurt

YOZGAT

Neşet Çefintaş

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER

Hidayet Aydıner

Sadi Koçaş

Enver Kök

Sahir Kurutluoğlu

Ragıp Üner

[Açık üyelikler]

Eskişehir	1
Hakkâri	1
İstanbul	1
Samsun	1
Yekûn	4

İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlere dair kanun tasarısının 1 nci maddesine verilen oyların sonucu

(Madde kabul edilmiştir.)

Üye sayısı :	185
Oy verenler :	117
Kabul edenler :	55
Reddedenler :	57
Çekinserler :	5
Oya katılmıyanlar :	64
Açık üyelikler :	4

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Kâmil Karavelioğlu
Osman Köksal
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Mehmet Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

GENEL OYLA SEÇİLEN ÜYELER

AFYON KARAHİSAR
Rasim Hancıoğlu

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Rifat Etker
Sabit Kocabeyoğlu

ARTVİN
Fehmi Alpaslan

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BURDUR
Hüseyin Otan

ÇANAKKALE
Âli Aksoy

DENİZLİ
Cahit Akyar

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ERZURUM
Nurettin Aynuksa

GAZİANTEP
Nizamettin Özgül

GİRESUN
Sabahattin Orhon

HATAY
Vehbi Aksoy

KARS
Mehmet Hazer

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KIRKLARELİ
Ahmet Naci Arı

KONYA
Mustafa Dinekli
Muhittin Kılıç
Muammer Obuz
Ahmet Onar

KÜTAHYA
Osman Cevdet Erkut
A. Bahattin Özbek

MALATYA
Mesmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA
Emin Açar
Ferit Alpiskender

MARDİN
Abdülkerim Saraçoğlu

MUŞ
İhsan Akpolat

NEVŞEHİR
İ. Ş. Atasağun

NİĞDE
Kudret Bayhan

ORDU
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu

SAMSUN
Cemalettin Bulak

UŞAK
Kâmil Coşkunoğlu

ZONGULDAK
Akif Eyidoğan

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER

Cevat Açıkalın
Âmil Artus
Ömer Ergün
Sadi Koçaş
Kâzım Orbay
Necati Özdeniz
Nevzat Sengel

[Reddedenler]

TABİİ ÜYELER

Mehmet Özgüneş

GENEL OYLA SEÇİLEN ÜYELER

ADANA
Mehmet Nuri Âdemoğlu
Mehmet Ünaldı

ADIYAMAN
Halil Ağar

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Yılmaz İnceoğlu

ANKARA
Niyazi Ağırnaslı

ANTALYA
Mehmet İlkuçan

AYDIN
İskender Cenap Ege
Fikret Turhangil

BALIKESİR
Enver Aka
Hamdi Oğuzbeyoğlu
Kadri Öztaş
Hasan Ali Türker

BİNGÖL
Sabri Topçuoğlu

BURSA
Şeref Kayalar

ÇORUM
Alâeddin Çetin

DENİZLİ
Mehmet Emin Durul

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Fehmi Baysoy

ERZURUM
Nihat Pasinli

İÇEL
Cavit Tevfik Okyayuz
Talip Özdolay

İSTANBUL
Şevket Akyürek
Fethi Başak
Celil Cevherioğlu
Ethem Menemencioğlu
Rifat Öztürkçine
Özel Şahingiray
Sabahattin Tanman
Berç Turan

İZMİR
Ömer Lûtfi Bozcalı
Enis Kansu
Hilmi Onat
Nevzat Özerdemli

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu

KIRŞEHİR
Ali Rıza Ulusman

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

MARAŞ
Cenap Aksu
Nedim Evliya

MUĞLA
Muallâ Akarca
Haldun Menteşeoğlu

NİĞDE
İzzet Gener

RİZE
Necip Danışoğlu

SAKARYA
Kâzım Yurdakul

SİİRT
Lâtif Aykut

SİVAS
Ahmet Çekemoğlu
Hulûsi Söylemezoğlu

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan
Selâmi Üren

TOKAT
Osman Hacıbaloğlu

TRABZON
Yusuf Demirdağ

TUNCELİ
Mehmet Ali Demir

VAN
Faruk Işık

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Tevfik İnci

C. BAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Burhanettin Uluç

[Çekinserler]

TABİÎ ÜYELER
Emanullah Çelebi

ANKARA
Mansur Ulusoy

BOLU
Sırrı Uzunhasanoğlu

İZMİR
İzzet Birand

SİVAS
Ziya Önder

[Oya katılmıyanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Selâhattin Özgür
Sıtkı Ulay

GENEL OYLA SEÇİLEN ÜYELER

ADANA
Galip Avşar
Sakıp Önal

AFYON KARAHİSAR
Celâl Tevfik Karasapan (B.)

AĞRI
Veysi Yardımcı

ANKARA
Osman Alişiroğlu
Hıfzı Oğuz Bekata (B.)
İbrahim Saffet Omay (İ.)

ANTALYA
Mustafa Özer

AYDIN
Osman Saim Sarıgöllü

BİLECİK
Talât Oran

BOLU
Rahmi Arıkan

BURSA
İhsan Sabri Çağlayangil
Baki Güzey
Cahit Ortaç

ÇANAKKALE
Halit Sarıkaya

ÇANKIRI
Hazım Dağlı

ÇORUM
Zeki Arsan (İ.)

DİYARBAKIR
İhsan Hâmit Tigrel (Başkan V.)

EDİRNE
Tahsin Banguoğlu

ELÂZIĞ
Rasim Giray

ERZURUM
Rahmi Sanalan

ESKİŞEHİR
Gavsi Uçagök

GAZİANTEP
Zeki İslâm

GİRESUN
Mehmet İzmen (B.)

GÜMÜŞANE
Halit Zarbun

HATAY
Sabahattin Adalı

İSPARTA
Suat Seren

İSTANBUL
Nurullah Esat Sümer

İZMİR
Cahit Okurer

KARS
Sırrı Atalay (Bşk. V.)
Turgut Göle

KAYSERİ
Suad Hayri Ürgüplü (Başkan)

KOCAELİ
Rifat Özdeş (İ.)

KONYA
Sedat Çumralı

MANİSA
Orhan Süersan
Refik Ulusoy

MARDİN
Kemal Oral

ORDU
Eşref Ayhan

SAKARYA
Turhan Kapanlı

SAMSUN
Fethi Tevetoğlu
Cahit Tokgöz

SİNOP
Suphi Batur
SİVAS
Rifat Öçten (B.)
TOKAT
Zihni Betil

TRABZON
Şevket Buladoğlu
Reşat Zaloğlu
URFA
Vasfi Gerger
Esat Mahmut Karakurt

YOZGAT
Sadık Artukmaç
Neşet Çetintaş
CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Hidayet Aydıner

Esat Çağa
Hasan Kangal
Enver Kök
Sahir Kurutluoğlu
Ragıp Üner
Âdil Ünlü

[Açık üyelikler]

Eskişehir	1
Hakkâri	1
İstanbul	1
Samsun	1
Yekûn	4

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

ALTMIŞBİRİNCİ BİRLEŞİM

25 . 4 . 1963 Perşembe

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — C. Senatosu Üyesi Cevat Açıkalın'a izin verilmesi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi (3/183)

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

1. — İhracatı geliştirmek amacı ile vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirler hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sanayi ve Tarım, Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları ile Anayasa ve Adalet Komisyonu mütalâası (M. Meclisi 1/303; C. Senatosu 1/140) (S. Sayısı : 98 e ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 4 . 1963]

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24.2.1960 tarihli haftalık karar cetvelindeki 2256 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/64, C. Senatosu 4/10) (S. Sayısı : 105) [Dağıtma tarihi : 28 . 3 . 1963]

2. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24.2.1960 tarihli haftalık karar cetvelindeki 2256 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dileçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/61, C. Senatosu 4/11) (S. Sayısı : 104) [Dağıtma tarihi : 28 . 3 . 1963]

3. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2266 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/70; C. Senatosu 4/9) (S. Sayısı : 92 ye ek) [Dağıtma tarihi : 13 . 4 . 1963]

4. — Temsilciler Meclisi eski Üyesi Şinasi Özdemoğlu ve bir arkadaşının Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 3 . 9 . 1961 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 67 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/4; C. Senatosu 4/6) (S. Sayısı : 93 e ek) [Dağıtma tarihi : 13 . 4 . 1963]

5. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2228 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/60; C. Senatosu 4/7) (S. Sayısı : 94 e ek) [Dağıtma tarihi : 13 . 4 . 1963]

6. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2263 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/67; C. Senatosu 4/8) (S. Sayısı : 95 e ek) [Dağıtma tarihi : 13 . 4 . 1963]

7. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2262 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/66; C. Senatosu 4/12) (S. Sayısı : 111) [Dağıtma tarihi : 17 . 4 . 1963]

8. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2265 sayılı Kararın Umumî Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/69; C. Senatosu 4/13) (S. Sayısı : 112) [Dağıtma tarihi : 17 . 4 . 1963]

9. — Cumhuriyet Senatosu İçtüzük teklifi ve Cumhuriyet Senatosu İçtüzük Komisyonu raporu (2/15) (S. Sayısı 65 e ek) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1962]

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malı ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/222, C. Senatosu 1/199) (S. Sayısı : 109) [Dağıtma tarihi : 9 . 4 . 1963]

2. — Cemiyetler Kanununa ek 8 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/255, C. Senatosu 1/200) (S. Sayısı : 110) [Dağıtma tarihi : 13 . 4 . 1963]

3. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Sosyal İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/406; C. Senatosu 1/210) (S. Sayısı : 116) [Dağıtma tarihi : 22 . 4 . 1963]

Dönem : 1
Toplantı : 2 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 95 e ek

Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2263 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/67, C. Senatosu 4/8)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Arzuhal Encümeninin 24 . 11 . 1960 tarih ve 52 sayılı Haftalık Karar Cetvelinde münteşir 2263 numaralı ve 20 . 1 . 1960 tarihli kararı, noksan tetkikata müstenidolup, usul ve esas bakımından kanun ve nizamlara aykırı bulunduğundan, Heyeti Umumiyede görüşülüp, karara bağlanmasının temini için, gereğinin ifasını rica ederim.

Saygılarımla. 16 Mart 1960

Adana Mebusu
Kemal Sarıibrahimoğlu

2263 sayılı Karar

2380/2380 Cevdet Bayazıt
Yürükselim mahallesinde
Maraş

(Dilekçi: Maraş vilâyeti Nafıa Müdürlüğü Muamelât Şefi iken haksız olarak, 5434 sayılı Kanunun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasına tevfikan emekliye ayrıldığını beyanla, bu baptaki muamelenin iptalini istemektedir.)

Nafıa Vekâletinin cevabi yazısında: Dilekçinin görülen lüzum üzerine mezkûr fıkraya tevfikan emekliye sevk edilmiş olmasında bir isabetsizlik ve aynı zamanda mevzuata aykırı bir cihet bulunmadığı bildirilmektedir.

Gereği düşünüldü: Müstedi hakkındaki tasarrufta kanuna muhalefet ve takdir yetkisinin istimalinde de bir isabetsizlik görülemediğinden vâkı şikâyetin bu sebeplerden reddine, âzadan Mustafa Nuri Okcuoğlu'nun muhalif kalmasına karşı, mevcudun mutlak ekseriyetiyle karar verildi.

Muhalefet şerhi

Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) bendinin hükmü «lüzum» kaydını muhtevi bulunmasına ve bu lüzumun mevcudolup olmadığının anlaşılması da emsali veçhile müstediye ait sicilin tetkiki ve icabında alâkalıların celbi ile izahat alınmasiyle anlaşılabileceğine göre:

Önce müstedinin sicilinin celbi ve alâkalı vekâletin izahatı alındıktan sonra karar verilmesi icabedeceği reyindeyim.

Bingöl Mebusu
Mustafa Nuri Okcuoğlu

Karar No.	Karar tarihi
2263	20 . 1 . 1960

Dilekçe Karma Komisyonunun birinci raporu

T. B. M. M.
Dilekçe Karma Komisyonu
Zat ve Evrak No. 2380
Dilekçe Kom. No. 2380
K. K. Kayıt No. 4/67

1.3.1963

C. Senatosu Yüksek Başkanlığına

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun değişik 39 ncu maddesinin (b) fıkrası gereğince: Maraş İli Bayındırlık Müdürlüğü Muamelât Şefi iken re'sen emekliye sevk edilen Cevdet Beyazıt hakkındaki bu tasarrufun keyfî ve mesnetsiz bulunduğundan bahsile 10.6.1958 tarihli şikâyeti Türkiye Büyük Millet Meclisi Arzuhal Encümeninin 24.11.1960 gün ve 52 sayılı karar cetveli ile yayınlanan tasarrufta gayrikanuni bir cihet olmadığı ve takdir hakkının kullanılmasında da keza bir isabetsizlik bulunmadığı belirtilmiştir.

24.11.1960 gün ve 52 sayılı Haftalık Karar Cetveli ile neşredilmiş bulunan 2263 sayılı bu karara Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu tarafından süresi içinde itirazda bulunulduğundan ilgili dosya komisyonumuz genel kurulunun 14.2.1963 tarihli toplantısında Bakanlık temsilcisi ile muteriz Sayın Kemal Sarıibrahimoğlu bulundukları halde incelenip görüşüldü: Getirtilen sicillerin tetkiki sonucunda:

Yukarda açıklanan duruma binaen; adı geçenin emeklilik işleminin sadece 25 hizmet yılını doldurmuş olmasına istinadettirildiği, fiilî hizmetini ifa ettiği müddet zarfında almış olduğu sicillerin müspet olduğu görüldüğünden mesnetsiz olarak yapılan bu tasarrufun kaldırılmasına mevcudun oy birliğiyle karar verildi.

Keyfiyet; 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine uyularak düzenlenen bu raporla Senato Genel Kurulunun yüksek tasviplerine sunulur.

Dilekçe Karma Komisyonu Başkanı
Urfa Senatörü
Vasfi Gerger

Başkanvekili
Aydın Milletvekili
Reşat Özarda

Sözcü
Edirne Milletvekili
Fahir Giritlioğlu

Sözcü
Bolu Senatörü
Sırrı Uzunhasanoğlu

Kâtip
Kütahya Senatörü
Osman Cevdet Erkut

Zonguldak Milletvekili
Ahmet Fuat Ak

İsparta Milletvekili
Lokman Başaran

Konya Milletvekili
Ahmet Gürkan

Antalya Senatörü
Mehmet İlkuçan

Balıkesir Senatörü
Hamdi Oğuzbeyoğlu

Siirt Milletvekili
Süreyya Öner
İmzada bulunamadı

Tabiî Üye
Muzaffer Yurdakuler

Hakkâri Milletvekili
Ahmet Zeydan
İmzada bulunamadı

Dilekçe Karma Komisyonunun ikinci raporu

T. B. M. M.
Dilekçe Karma Komisyonu *11 . 4 . 1963*
Dilekçe Kar. Kom. No. : 2380
Zat ve Evrak No. : 2380
K. K. Kayıt No. : 4167

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuzun Genel Kurulun 14 . 2 . 1963 tarihli toplantısında alınan karar gereğince düzenlenip 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi mucibince Yüksek Başkanlığınıza sunulan ve; Senato Genel Kurulunun 21 . 3 . 1963 tarihli 51 nci Birleşiminde yapılan görüşmeler sonunda; Anayasa Mahkemesinin 5434 sayılı Kanunun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının son bendinin iptaline dair sâdır olan 31 Ocak 1963 tarihli kararı muvacehesinde, idari kaza merciine müracaat hakkı doğduğu ve bu itibarla; yasama ve kaza organları kararları arasında her hangi bir ihtilâta meydan verilmemesi bakımından bir kere daha gözden geçirilmesi hususunda tezahür eden temayül üzerine geri istenilen 1 . 3 . 1963 tarih ve 4/67, 2380/2380 sayılı raporumuz komisyonumuz Genel Kurulunun 4 . 4 . 1963 tarihli toplantısında tekrar incelendi.

Anayasa Mahkemesinin 31 Ocak 1963 tarihli mezkûr kararı, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının son bendi hükmünü iptal etmiş ve 11 Mart 1963 tarihli Resmî Gazete ile yayınlanmış bulunmaktadır.

Anayasanın 152 nci maddesinde; «Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilen kanun veya İçtüzük veya bunların iptal edilen hükümleri karar tarihinde yürürlükten kalkar» ve ayrıca «iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarih ayrıca kararlaştırılabilir» denilmekte ve bu tarihin kararın verildiği günden başlıyarak 6 ayı geçemiyeceği de tasrih olunluktan sonra, âmir hüküm olarak «iptal kararı geriye yürümez» hükmü bulunmaktadır.

Bu maddenin incelenmesinden açıkca anlaşılmaktadır ki Anayasa Mahkemesi kararlarının yürürlüğe konulması ileriye doğru uzatılması mümkün fakat her hangi bir surette olursa olsun geriye sirayeti gayrimümkündür. Bahis konusu iptal kararı ileriye muzaf bir hüküm derpiş etmediğine göre, aynı madde mucibince resmî gazete de ilâmını mütaakıp yürürlüğe girmiş addetmek icabeder. Binaenaleyh; kaza merciine başvurma yolunu kapayan zikredilen kanun hükmü meriyette bulunduğu sırada, haklarında bu tasarruf icra edilenlerin Büyük Millet Meclisine müracaat hakları mutlak ve Yüksek Meclis namına Dilekçe Karma Komisyonunun bu müracaatları inceleme yetkisi de aşikârdır.

Esasen Kurucu Meclis zamanında da bu noktai nazar kabul edilerek kararlar verilmiş ve bu kararlar kesinleşmiş ve müspet olan kararlar da İdarece infaz edilmiş ve edilmektedir.

Anayasa Mahkemesince iptal edilen mezkûr hükümle haklarında bu tasarruf icra edilenlerin, idari kaza merciine başvurabilme hakları gerçi kendiliğinden doğduğu düşünülebilirse de; tasarrufun icrasından sonra dâva müddetinin muhafaza edilmiş olması en başta gelen hukukî bir kaidedir. Ayrıca bu müddetin, iptal kararından sonra başlıyabileceği de keza düşünülebilir; fakat Anayasanın 152 nci maddesinin yukarıda işaret edilen «geriye yürümez» mutlak kaydı bu noktainazarı ortadan kaldırmaktadır. Nitekim; bugüne kadar bu hususta herhangi bir içtihat takarrur edememiştir. Durum böyle olunca; hak sahiplerini Yargı yoluna gitmeye icbar etmeye ve kendilerine bu yolu göstermeye de hukukan imkân yoktur.

Meğer ki; yeni bir tesis ile bu noktai nazar tedvin edilmiş olsun.

Arz edilen bu hukuki sebeplere binaen keyfiyet, geri alınan bahis konusu raporumuzla birlikte Senato genel kurulunun yüksek takdir ve tasviplerine sunulur.

Dilekçe Karma Komisyonu Başkanı Urfa Senatörü *Vasfi Gerger*	Sözcü Edirne Milletvekili *Fahir Giritlioğlu*	Sözcü Bolu Senatörü *Sırrı Uzunhasanoğlu*	Zonguldak Milletvekili *Ahmet Fuat Ak*
Cumhurbaşkanınca S. Ü. *Hidayet Aydıner*	Afyon K. Milletvekili *Şevki Güler*	Siirt Milletvekili *Süreyya Öner*	Sivas Milletvekili *Reşat Turhan*

Tabiî Senatör
Muzaffer Yurdakuler

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 103

Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2260 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/64, C. Senatosu 4/10)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ SAYIN BAŞKANLIĞINA

Arzuhal Encümeninin 24 . 2 . 1960 tarih ve 52 sayılı Haftalık Karar Cetvelinde münteşir 2260 numaralı ve 20 . 1 . 1960 tarihli kararı kanun ve nizamlara aykırı bulunduğundan, Heyeti Umumiyede görüşülüp bir karara bağlanmasının temini için, gereğinin ifasını rica ederim.

Saygılarımla.

16 . 3 . 1960
Adana Mebusu
Kemal Sarıibrahimoğlu

2260 sayılı ve 20 . 1 . 1960 tarihli karar

4067/4067 İhsan Eriç
Bahçelievler 35 nci sokak No: 59
Ankara

(Dilekçi : 1954 yılı Temmuz ayında, Erkânı Harbiyei Umumiye Personel Dairesi Başkanı iken, hiçbir kanuni ve şahsi sebebolmaksızın, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasına tevfikan emekliye sevk edildiğini, Millî Müdafaa Vekâletince tesis edilen bu muamelenin, bilhassa Askerî Sicil Talimatnamesinin 33 ncü maddesi hükmüne muhalif bulunduğunu, çünkü bu maddeye göre, mezkûr 39 ncu maddenin (b) fıkrası hükmünün Generaller hakkında uygulanabilmesi için, bu bapta evvelâ Askerî Şûradan karar istihsali lâzımgeleceğini, kendisi hakkında ise böyle bir karar alınmamış bulunduğundan, sözü geçen emekliye sevk muamelesinin şeklen de muallel olduğunu, Büyük Meclise müracaatinden evvel Millî Müdafaa Vekâletine bu mevzu ile ilgili olarak sunduğu istidaya müşarünileyh vekâletten; 1076 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ileri sürülerek menfi cevap verilmiş ise de bu maddenin kendisi ve durumu ile hiçbir alâkası olmadığını, bilfarz ilgisi kabul edilse bile, ayrı durumda olan Orgeneral Zekâi O'Kan'ın emeklilik muamelesi kaldırılarak tekrar tavzifi cihetine gidilmiş olduğundan, kendisi hakkında da bu yolda hareket edilmesi gerekeceğini, halen tümen kumandanı olan Kemal Çakın'ın da tekaütlük muamelesinin Büyük Millet Meclisince kaldırılarak haysiyet ve şerefinin iade edildiğini beyanla kendisi hakkında da aynı şekilde karar ittihaz edilerek yeniden tavzifi hususunun sağlanmasını istemektedir.)

Millî Müdafaa Vekâletinin cevbi yazısında aynen : «Korgeneral İhsan Eriç, 5434 sayılı Kanunun 39 ncu maddesinin (b) fıkrası gereğince 1954 yılında vekâletçe görülen lüzum üzerine emekliye sevk edilmiştir.

Emekliye ayrılan Orgeneral Zekâi Okan'ın ise yine vekâletçe görülen lüzum üzerine 25 Nisan 1955 tarihinde İcra Vekilleri Heyeti kararı ile emeklilik muamelesi iptal olunmuştur.

Korgeneral İhsan Eriç'in tekrar orduya alınmasına bir ihtiyaç ve lüzum görülmediğinden hakkında bir işlem yapılmamıştır.» denilmektedir.

Gereği düşünüldü : Müstedi hakkındaki tasarrufta kanuna muhalefet ve takdir yetkisinin istimalinde de bir isabetsizlik görülemediğinden vâkı şikâyetin bu sebeplerden reddine, âzadan Mustafa Nuri Okcuoğlu'nun muhalif kalmasına karşı mevcudun mutlak ekseriyetiyle karar verildi.

Muhalefet şerhi

Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) bendinin hükmü «lüzum» kaydını muhtevi bulunmasına ve bu lüzumun mevcudolup olmadığının anlaşılması da emsali veçhile müstediye ait sicilin tetkiki ve icabında alâkalıların celbi ile izahat alınmasiyle anlaşılabileceğine göre :

Önce müstedinin sicilinin celbi ve alâkalı vekâletin izahatı alındıktan sonra karar verilmesi icabedeceği reyindeyim.

Bingöl Mebusu
Mustafa Nuri Okcuoğlu

Karar No.	Karar tarihi
2260	20 . 1 . 1960

Dilekçe Karma Komisyonu

T. B. M. M.
Zat ve Evrak No: 2067
Dilekçe Kom. No: 2067
K. K. Kayıt No: 4 - 64

23 . 3 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Genelkurmay Başkanlığı Personel Dairesi Başkanı iken 5434 sayılı Kanunun 39 ncu maddesinin (B) fıkrasına tevfikan emekliye sevk edilen Korgeneral İhsan Eriç'in emeklilik işleminin iptalini istiyen dilekçesi üzerine Dilekçe Komisyonu 20 . 1 . 1960 tarih ve 2260 numaralı Kararla bu dileği reddetmiştir.

24 . 2 . 1960 tarih ve 52 sayılı Haftalık Karar cetvelinde yayınlanan bu karara Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu süresi içinde itiraz etmiştir.

Komisyon Genel Kurulunun 14 . 2 . 1963 günlü toplantısında dosya incelenmiş, Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi dinlenmiştir. Bakanlık temsilcisi beraberinde getirdiği gizli sicile müsteniden verdiği izahatta, emekliye çıkarılan Korg. İhsan Eriç'in 1310 doğumlu bulunduğunu, askerî hizmetlerinin şerefle geçmiş olduğunu, sicillerinin tamamen müspet bulunduğunu, aynı zamanda Fransa Harb Akademisini de bitirmiş olduğunu, emekliye sevk edilirken alınması iktiza eden Askerî Şûra kararının alınmadığını belirtmiştir.

İncelenen dosya ve Bakanlık temsilcisinin beyanı göz önüne alınarak, Korgeneral İhsan Eriç'in emeklilik işleminin iptali dileğini reddeden Dilekçe Komisyonunun 20 . 1 . 1960 gün ve 2260 sayılı Kararının kaldırılmasına, yaş durumu itibariyle tekrar hizmete alınması mümkün olmamakla beraber, sicil durumuna göre hakkında yapılan kanunsuz ve mesnetsiz emeklilik işleminin iptaline oy birliği ile karar verilmiştir.

Keyfiyet 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine uyularak düzenlenen bu raporla Senato Genel Kurulunun yüksek tasviplerine sunulur.

Dilekçe Karma Komisyonu Başkanı Urfa Senatörü *Vasfi Gerger*		Başkanvekili Aydın Milletvekili *Reşat Özarda*	Sözcü Edirne Milletvekili *Fahir Giritlioğlu*
Sözcü Bolu Senatörü *Sırrı Uzunhasanoğlu*	Kâtip Kütahya Senatörü *Osman Cevdet Erkut*	Zonguldak Milletvekili *Ahmet Fuat Ak*	İsparta Milletvekili *Lokman Başaran*
Konya Milletvekili *Ahmet Gürkan*	Antalya Senatörü *Mehmet İlkuçan*	Balıkesir Senatörü *Hamdi Oğuzbeyoğlu*	Siirt Milletvekili *Süreyya Öner*
	Tabiî Üye *Muzaffer Yurdakuler*	Hakkâri Milletvekili *Ahmet Zeydan*	

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 104

Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Dilekçe Komisyonunun 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2256 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/61, C. Senatosu 4/11)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ SAYIN BAŞKANLIĞINA

Arzuhal Encümeninin 24 . 2 . 1960 tarih ve 52 sayılı Haftalık Karar Cetvelinde münteşir 2256 numaralı ve 20 . 1 . 1960 tarihli kararı noksan tetkikata müstenidolup, usul ve esas bakımından kanun ve nizamlara aykırı bulunduğundan, Heyeti Umumiyede görüşülüp karara bağlanmasının temini için gereğinin ifasını rica ederim.

Saygılarımla.

16 . 3 . 1960
Adana Mebusu
Kemal Sarıibrahimoğlu

3006/3006 Mehmet Atasoy
3599/3599 Orta mahalle Yeşilefendi sokak No: 23
Eskişehir

2256 sayılı ve 20 . 1 . 1960 tarihli karar

(Dilekçi : Eskişehir Belediyesi Temizlik İşleri Müdürü iken haksız yere, 5434 sayılı Kanunun 6422 sayılı Kanunla muaddel 39 ncu maddesinin (b) fıkrasına tevfikan emekliye sevk edildiğini ve daha önce 6435 sayılı Kanun hükümlerinin tatbik edilmemiş olmasının garaze müstenit bulunduğunu beyanla, bu baptaki muamelenin iptalini ve tekrar tavzifini istemektedir.)

Dahiliye Vekâletinin cevabi yazısında : Müstedi Mehmet Atasoy'un yetersizliği ve memuriyet hizmetinin 25 yılı geçmiş olması gibi sebeplerden 5434 sayılı Kanunun 6422 numaralı Kanunla muaddel 39 ncu maddesinin (b) fıkrası mucibince Eskişehir Belediye Reisliğince emekliye sevk edildiği ve bu baptaki muamelenin mesnedini teşkil eden 15 . 10 . 1957 tarihli kararın ise kanuni nisapla toplanmış olan belediye meclisince ekseriyetle verilmiş bulunduğu ve durumun 6435 sayılı Kanunla bir ilgisi olmadığı ve binnetice cereyan eden muamelelerde bir kanunsuzluk ve usulsüzlük görülemediği bildirilmektedir.

Gereği düşünüldü : Müstedi hakkındaki tasarrufta kanuna muhalefet ve takdir yetkisinin istimalinde de bir isabetsizlik görülemediğinden vâkı şikâyetin bu sebeplerden reddine, âzadan Mustafa Nuri Okcuoğlu'nun muhalif kalmasına karşı, mevcudun ekseriyetiyle karar verildi.

Muhalefet şerhi

Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin «b» bendinin hükmü «lüzum» kaydını muhtevi bulunmasına ve bu lüzumun mevcudolup olmadığının anlaşılması da emsali veçhile müstediye ait sicilin tetkiki ve icabında alâkalıların celbi ile izahat alınmasiyle anlaşılabileceğine göre :

Önce müstedinin sicilinin celbi ve alâkalı vekâletin izahatı alındıktan sonra karar verilmesi icabedeceği reyindeyim.

Bingöl Mebusu
Mustafa Nuri Okcuoğlu

Karar No.	Karar tarihi
2256	20 1 . 1960

Dilekçe Karma Komisyonu

T. B. M. M.
Zat ve Evrak No: 3006 - 3497 - 3599
Dilekçe Karma Kom. No: 3006 - 3497 - 3599
K. K. Kayıt No: 1 - 61

23 . 3 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Eskişehir Belediyesi Temizlik İşleri Müdürü iken 5434 sayılı Kanunun 6422 sayılı Kanunla muaddel 39 ncu maddesinin (b) fıkrasına göre emekliye sevk edilen Mehmet Atasoy'un emeklilik işleminin iptali için T. B. M. M. Dilekçe Komisyonuna başvurması üzerine 20 . 1 . 1960 tarihinde toplanan komisyon emeklilik işleminin iptaline lüzum görmiyerek dileği 2256 sayılı Kararla reddetmiştir.

52 sayı ve 24 . 2 . 1960 tarihli Haftalık Karar cetvelinde yayınlanan bu karara Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu süresi içinde itiraz etmiştir.

Komisyon Genel Kurulunun 14 . 2 . 1963 günlü toplantısında dosya incelenmiş, İçişleri Bakanlığı temsilcisi, Bakanlıktaki mevcut malûmata göre, M. Atasoy'un sicilinin temiz olduğunu, emekliye sevkini gerektirir bir hali bulunmadığını, 26 sene 8 ay hizmeti bulunan dilekçinin 15.10.1958 tarihli Belediye Meclisi kararı ile her hangi bir mucip sebep gösterilmeden emekliye çıkarıldığını, 1316 doğumlu olduğunu, 1955 yılında terfi görmüş olduğunu, 1956 tarihli son tezkiyesinin de gayet iyi bulunduğunu belirtmiştir.

İncelenen dosya ve Bakanlık temsilcisinin beyanını göz önüne alan komisyon genel kurulunca, Mehmet Atasoy'un emeklilik işleminin iptali dileğini reddeden Dilekçe Komisyonunun 20 . 1 . 1960 gün ve 2256 sayılı Kararının kaldırılmasına, Mehmet Atasoy'un emekliye sevk işleminin iptaline oy birliğiyle karar verilmiştir.

Keyfiyet 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine uyularak düzenlenen bu raporla Senato Genel Kurulunun yüksek tasviplerine sunulur.

Dilekçe Karma Komisyonu Başkanı Urfa Senatörü *Vasfi Gerger*	Başkanvekili Aydın Milletvekili *Reşat Özarda*	Sözcü Edirne Milletvekili *Fahir Giritlioğlu*

Sözcü Bolu Senatörü *Sırrı Uzunhasanoğlu*	Kâtip Kütahya Senatörü *Osman Cevdet Erkut*	Zonguldak Milletvekili *Ahmet Fuat Ak*	İsparta Milletvekili *Lokman Başaran*
Konya Milletvekili *Ahmet Gürkan*	Antalya Senatörü *Mehmet İlkuçan*	Balıkesir Senatörü *Hamdi Oğuzbeyoğlu*	Siirt Milletvekili *Süreyya Öner*
	Tabii Üye *Muzaffer Yurdakuler*	Hakkâri Milletvekili *Ahmet Zeydan*	

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 109

Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/222, C. Senatosu 1/199)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 263)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2448 - 11702

23 . 3 . 1963

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 22 . 3 . 1963 tarihli 61 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 15 . 6 . 1962 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 19 . 12 . 1962 ve 22 . 3 . 1963 tarihli 19 ve 61 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 263)

Malî ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Malî ve İktisadi İşler Komisyonu
Esas No. 1/199
Karar No. 36

3 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 22 . 3 . 1963 tarihli 61 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısı :

Komisyonumuzun 2 . 4 . 1963 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı; gerekçesinde belirtilen hususlar komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Bu raporda Başkan ve Sözcü — Gaziantep — *Z. İslâm*

Kâtip — Manisa — *R. Ulusoy*

Balıkesir — *H. Â. Türker*

İstanbul — *S. Tanman*

Kayseri — *H. Kapaklıoğlu*

Zonguldak — *T. R. Baltan*

Sinop — *S. Batur*

Sivas — *H. Söylemezoğlu*

Bütçe Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/199
Karar No. 72

5 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 19 . 12 . 1962 ve 22 . 3 . 1963 tarihli 19 ve 61 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen «Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı» komisyonumuzun 4.4.1963 tarihli toplantısında ve ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Gerek kanun tasarısının gerekçesinde ileri sürülen hususlar ve gerekse Bakanlık temsilcilerinin vermiş oldukları izahat komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metin aynen ve mevcudun ittifakiyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun öncelik ve ivedilikle tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Komisyonu Başkanı	Sözcü		
Konya	Ankara	Konya	Malatya
M. Kılıç	*N. Ağırnaslı*	*M. Dinekli*	*N. Yetkin*
Ordu	Siirt	Van	Tabiî Üye
Ş. Köksal	*L. Aykut*	*F. Işık*	*H. Tunçkanat*

Tabiî Üye
S. Gürsoytrak

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	MALÎ VE İKTİSADİ İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı	*Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısı*	*Harcırah Kanunundaki bâzı unvanların değiştirilmesi ve bu kanuna yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — 10 . 2 . 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun muhtelif maddeleri ile bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 1 nci sütununda mevcut (Reisicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, İcra Vekilleri Heyeti, Başvekil, Vekiller, mebuslar, Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi) unvanları, Cumhurbaşkanı, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları, Bakanlar Kurulu, Başbakan, Bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genelkurmay Başkanı şeklinde değiştirilmiş ve «Genelkurmay Başkanı» unvanının zikredildiği maddeler ile (1) sayılı cetvele, bu unvanı takiben «Kuvvet Komutanları» ibaresi ilâve edilmiştir.	**MADDE 1.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE 1.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE 2.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE 3.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 116

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/406, C. Senatosu 1/210)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 113)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 4634-23376

10 . 4 . 1963

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 8 . 4 . 1963 tarihli 68 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklikler yapılmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 15 . 2 . 1963 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 22 . 3 . 1963 ve 1,8 . 4 . 1963 tarihli 61, 65 ve 68 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (M. Meclisi S. Sayısı : 113)

Sosyal İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/210
Karar No. : 12

11 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 8 . 4 . 1963 tarihli 68 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklikler yapılmasına dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 11 . 4 . 1963 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar ve getirdiği yenilikler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince öncelik ve ivedilikle C. Senatosu Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

C. Senatosu Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Elâzığ *C. Ertuğ*	Bu kanun için sözcü ve Kâtip Bolu *R. Arıkan*	Nevşehir *İ. Şevki Atasağun*	Tabii Üye S. Küçük İmzada bulunamadı
Cumhurbaşkanınca S. Ü. *R. Üner*	İzmir *N. Özerdemli*	Mardin *A. Saraçoğlu*	Trabzon *R. Zaloğlu*
	Yozgat *N. Çetintaş*		

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/210
Karar No. 76

18 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 22 . 3 . 1963 ve 1, 8 . 4 . 1963 tarihli 61, 65 ve 68 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle kabul edilerek, Komisyonumuza gelen, «Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklikler yapılmasına dair kanun tasarısı», Komisyonumuzun 18 . 4 . 1963 tarihli toplantısında ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar ve bizzat Sağlık ve Sosyal Yardım Bakaniyle temsilcilerin verdikleri izahat Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunun kabul ettiği şekliyle aynen ve mevcudun ittifakıyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Komisyonu Başkanı Konya *M. Kılıç*	Bu Rapor Sözcüsü ve Kâtip Bitlis *C. Geboloğlu*	Balıkesir *K. Öztaş*	Konya *M. Dinekli*
Malatya *N. Yetkin*	Ordu *Ş. Köksal*	Van *F. Işık*	Tabiî Üye *H. Tunçkanat*

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde değişiklikler yapılmasına dair kanun tasarısı	*Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvelerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı*	*Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununda ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvelerde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı*
MADDE 1. — 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununun 3 ncü maddesinde yazılı kuruluşlara Verem Savaşı, Sosyal Hizmetler, Meslekî Öğretim, Donatım Genel Müdürlükleri ile Dış Münasebetler ve Sosyalleştirme daireleri eklenmiş ve 4258 sayılı Kanunla değişik ek 2 nci maddesindeki Levazım Müdürlüğü kuruluşu ve 3017 sayılı Kanunun 22 nci maddesi kaldırılmıştır. a) Verem Savaşı Genel Müdürlüğü : Veremle savaş işlerini düzenlemek, yönetmek ve savaşın gerektirdiği her türlü koruyucu ve tedavi edici hizmetleri yapmak ve yaptırmakla görevli olup dispanserler, etüt ve dokümantasyon şubelerinden kuruludur. b) Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü : Her türlü sosyal yardım ve sosyal güvenlik hizmetlerini düzenlemek, korumaya muhtaç çocuklarla sakatlar ve ihtiyarların bakım, yetiştirilme ve rehabilitasyonunu ve çalışma gücünden yoksun fakir kimselerin sosyal güvenliğini sağlamak ve Sosyal Hizmetler Enstitüsünün idari ve bilimsel işlerini kovalama ve denetimini yapmakla görevlidir. c) Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü : Bakanlıkça açılacak meslek okullarının öğretim ve eğitim işlerini yürütmek,	**MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.**	**MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.**

Millet Meclisi Metni	Sosyal İşler Ko.	B. Ko.
özel ve resmî kurullarca açılan benzeri okulların meslekî öğretim ve eğitimlerini denetlemek ve öğretim sonrası meslekî gelişmeyi sağlıyacak tedbirleri almakla görevlidir.		
d) Donatım Genel Müdürlüğü : Merkez ve iller kuruluşlarındaki bütün sağlık kurumlarının toptan satınalınması mümkün olan alet, cihaz, ilâç ve her çeşit gereç ihtiyacını sağlamak üzere satınalma, dağıtma ve bunların bakım ve onarımını sağlamakla görevli olup satınalma, depolama ve sevk işleri ile imalât ve onarım işleri ve ayniyat muhasipliği şubelerinden kuruludur.		
e) Dış Münasebetler Dairesi : Bakanlık ve bakanlığa bağlı kuruluşların milletlerarası bütün münasebet ve işlemlerinin düzenlenmesi ve koordine bir şekilde yürütülmesi ile görevlidir.		
f) Sosyalleştirme Dairesi : Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi işlerini yürütmek ve denetlemekle görevlidir.		
MADDE 2. — 3017 sayılı Kanunun 65 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :	**MADDE 2.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE 2.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
Madde 65. — Bakanlık Encümeni, Müsteşarın Başkanlığı altında Teftiş Kurulu Başkanı, Sağlık İşleri Genel Müdürü, Tedavi Kurumları Genel Müdürü, Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürü, Sıtma Genel Müdürü, Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürü, Verem Savaş Genel Müdürü, Sosyal Hizmetler Genel Müdürü, Meslekî Öğretim Genel Müdürü, Dış Müna-		

Millet Meclisi Metni	Sosyal İşler Ko.	B. Ko.
sebetler Dairesi Başkanı ve Sosyalleştirme Dairesi Başkanı ile Zatişleri ve Muamelât Genel Müdüründen kuruludur.		
MADDE 3. — 4862 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değişik Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğünün adı (Tedavi Kurumları Genel Müdürlüğü) ne çevrilmiştir.	**MADDE** 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — 3017 sayılı Kanunun 11 nci maddesindeki Özel Sosyal Hizmetler Şubesine ilişkin hizmetler (Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü) ne, öğretim ve eğitimle ilgili olanlar (Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü) ne, ve aynı kanunun 22 nci maddesindeki mutemetlik görevi ile demirbaş eşyanın muhafazasına, ilişkin hizmetler de (Donatım Genel Müdürlüğü) ne devredilmiştir.	**MADDE** 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — 3017 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinde yazılı verem, uyuşturucu maddeler ve milletlerarası işleri şubeleriyle 11 nci maddesinde yazılı, Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki Özel Sosyal Hizmetler ve Öğretim İşleri şubeleri kaldırılmıştır.	**MADDE** 5. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 5. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele bu kanuna bağlı (1), (2) ve (3) sayılı cetvellerde derece ve memuriyetin çeşidi yazılı kadrolar eklenmiştir.	**MADDE** 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 7. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvele bu kanuna bağlı (4) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.	**MADDE** 7. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 7. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi metni	Sosyal İşler Ko.	B. Ko.
MADDE 8. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelden bu kanuna bağlı (5) sayılı cetvelde yazılı kadrolar çıkarılmıştır.	**MADDE** 8. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 8. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 9. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Ancak (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar 31 . 8 . 1963 tarihinden, (3) sayılı cetvelde yazılı kadrolar da 28 . 2 . 1964 tarihinden muteberdir.	**MADDE** 9. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 9. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım bakanları yürütür.	**MADDE** 10. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 10. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.
	Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen tasarıya bağlı (1), (2), (3), (4) ve (5) sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.	*Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen tasarıya bağlı (1), (2), (3), (4) ve (5) sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.*

Millet Meclisinin kabul ettiği cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin çeşidi	Aded	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
	Teftiş Kurulu Başkanlığı		
3	Müşavir Müfettiş	2	1 500
	Hukuk Müşavirliği		
4	Hukuk Müşaviri	1	1 250
5	» »	1	1 100
7	Raportör	1	800
	Verem Savaş Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	1 500
5	» » Muavini (Tabip)	1	1 100
	Dispanserler Şubesi		
5	Müdür	1	1 100
	Etüt ve Dokümantasyon Şubesi		
8	Şef	1	700
	Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür	1	1 500
	Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür (Tabip)	1	1 500
5	» » Muavini	1	1 100
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Büro Şefi	1	700
10	Memur	1	500
	Donatım İşleri Genel Müdürlüğü		
3	Genel Müdür	1	1 500
	Depolama ve Sevk İşleri Şubesi		
5	Müdür	1	1 100
8	Şef	1	700
10	Memur	1	500
11	Sevk Memuru	1	450
	Satınalma Şubesi		
5	Müdür	1	1 100
10	Memur	1	500
	Dış Münasebetler Dairesi Başkanlığı		
3	Başkan (Tabip) Yabancı dil bilmesi şarttır.	1	1 500
4	Müşavir	1	1 250
5	Mütercim	1	1 100
7	Raportör	1	800
	Sosyalleştirme Dairesi Başkanlığı		
3	Başkan	1	1 500
5	» Yardımcısı	1	1 100
8	Şef	1	700
10	Memur	1	500
	İLLER KURULUŞU		
	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri		
3	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü	5	1 500
4	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü	7	1 250
5	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdür Muavini	2	1 100
6	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdür Muavini	2	950
	Hastaneler Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları		
3	Mütehassıs	30	1 500
4	»	15	1 250
	Yüksek Okullar		
5	Müdür	2	1 100
4	Öğretmen	1	1 250
5	»	1	1 100
6	»	1	950
7	Dahiliye Şefi	1	800
10	Memur	2	500

D.	Memuriyetin çeşidi	Aded	Aylık
	Sağlık Kolejleri		
8	Dahiliye Şefi	11	700
11	Memur	11	450
12	»	11	400
4	Öğretmen	3	1 250
5	»	6	1 100
	Sağlık Okulları		
9	Dahiliye Şefi	14	600
11	Memur	14	450
12	»	14	400
	Hemşireler		
12	Hemşire	50	400
	Hemşire Yardımcıları		
14	Hemşire Yardımcısı	400	300

D.	Memuriyetin çeşidi	Aded	Aylık
	Köy Ebeleri		
14	Köy Ebesi	50	300
	Sağlık Memurları		
7	Sağlık Memuru	30	800
8	» »	30	700
9	» »	30	600
10	» »	30	500
11	» »	30	450
	Cüzam Savaş Kurulları		
6	Tabip	2	950
7	»	2	800
8	»	4	700

[2] SAYILI CETVEL

MERKEZ KURULUŞU

Verem Savaş Genel Müdürlüğü
Dispanserler Şubesi

8	Şef	1	700
10	Memur	1	500

Etüt ve Dokümantasyon Şubesi

10	Memur	1	500

Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü Yüksek Okullar Sağlık Kolejleri ve Sağlık Okulları Şubesi

8	Şef	1	700
10	Memur	1	500

İLLER KURULUŞU

Hükümet Tabipleri

5	Hükümet Tabibi	5	1 100
6	» »	5	950

Ayniyat Muhasipleri

8	Ayniyat Muhasibi	7	700
9	» »	8	600
10	» »	9	500
11	» »	10	450

Hastaneler Sağlık ve Sosyal Yardım Kurumları
Diş Tabipleri

4	Diş Tabibi	4	1 250
5	» »	4	1 100
6	» »	4	950
7	» »	4	800
8	» »	4	700
9	» »	4	600
10	» »	12	500
8	Yönetim Memuru	3	700
9	Depo ve Ambar Memuru	3	600
9	Kâtip ve Ayniyat Mutemedi	3	600
10	Hasta Kabul Memuru	3	500

D.	Memuriyetin çeşidi	Aded	Aylık
	Doğum ve Çocuk Bakım Evleri		
3	Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütehassısı	2	1 500
4	» » »	2	1 250
4	Çocuk Hastalıkları Mütehassısı	2	1 250
5	» » »	2	1 100
9	Yönetim Memuru	2	600
10	Kâtip ve Ayniyat Mutemedi	2	500
10	Hasta Kabul Memuru	2	500
9	Depo ve Ambar Memuru	2	600
	Ana ve Çocuk Sağlığı Merkezleri		
4	Mütehassıs Tabip	1	1 250
5	» »	1	1 100
6	Tabip	3	950
8	»	5	700
	Sağlık Merkezleri		
5	Tabip	10	1 100
6	»	10	950
7	»	10	800
8	»	10	700
9	»	10	600
12	Depo ve Ambar Memuru	20	400
13	Kâtip ve Ayniyat Mutemedi	20	350
	Verem Savaş Dispanserleri		
4	Tabip	5	1 250
5	»	5	1 100
6	»	15	950
10	Yönetim Memuru	5	500
11	» »	5	450
12	Kâtip ve Ayniyat Mutemedi	5	400
13	» » »	5	350
	Hemşireler		
7	Hemşire	30	800
8	»	30	700
9	»	30	600
10	Hemşire	30	500
11	»	40	450
	Hemşire Yardımcıları		
14	Hemşire Yardımcısı	200	300
	Erzurum Çocuk Bakım Yuvası		
6	Müdür	1	950
7	Çocuk Hastalıkları Mütehas.	1	800
7	Pedegog	1	800
	Konya Çocuk Bakım Yuvası		
6	Müdür	1	950
7	Çocuk Hastalıkları Mütehas.	1	800
7	Pedegog	1	800
	Kütahya Çocuk Bakım Yuvası		
6	Müdür	1	950
7	Çocuk Hastalıkları Mütehas.	1	800
7	Pedegog	1	800
	Hıfzıssıhha Müessesesi Adana Şubesi		
3	Müdür	1	1 500
9	Büro Şefi	1	600
12	Kâtip	1	400
12	Ayniyat Mutemedi	1	400
	Bakteriyoloji Şubesi		
4	Bakteriyoloğ	1	1 250
5	Mütehassıs	1	1 100
6	»	1	950
	Kimya Şubesi		
4	Kimyager	1	1 250
5	Mütehassıs	1	1 100
6	»	1	950
	Parazitoloji Şubesi		
5	Mütehassıs	1	1 100

[3] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin çeşidi	Aded	Aylık
	Verem Genel Müdürlüğü		
	Etüt ve Dokümantasyon Şubesi		
4	Müşavir (Tabip)	1	1 250
5	Müdür	1	1 100
	Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü		
5	Genel Müdür Muavini	1	1 100
8	Şef	1	700
10	Memur	1	500
9	Sosyal Asistan	3	600
	Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü		
4	Müşavir	1	1 250
	Yüksek Okullar, Sağlık Kolejleri ve Sağlık Okulları Şubesi		
5	Müdür	1	1 100
	Donatım İşleri Genel Müdürlüğü		
5	Genel Müdür Muavini	1	1 100
	Genel Müdürlük Bürosu		
8	Şef	1	700
10	Memur	1	500
	İmalât ve Tamir İşleri Bürosu		
5	Müdür	1	1 100
8	Şef	1	700
10	Memur	1	500
	Satınalma Şubesi		
8	Şef	1	700
	Dış Münasebetler Dairesi		
4	Müşavir	1	1 250
5	Başkan Yardımcısı (Tabip)	1	1 100
8	Şef	1	700
10	Memur	1	500
	Sosyalleştirme Dairesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	2	1 100
6	Raportör	1	800
	Ana ve Çocuk Sağlığı Merkezleri		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	1 100
6	Tabip	1	950
8	»	2	700
	Hemşire Yardımcıları		
14	Hemşire Yardımcısı	200	300
	Köy Ebeleri		
14	Köy Ebesi	400	300
	Bakırköy Çocuk Yuvası		
3	Müdür	1	1 500
6	Çocuk Hast. Mütehassısı	1	950
6	Klinik Psikolog	1	950
6	Psikolog	1	950
6	Pedegog	1	950
6	Çocuk Psikiyatri	1	950

[4] SAYILI CETVEL

İLLER KURULUŞU

Ek görev tazminatı

Sağlık merkezleri

Baştabip	100	500
»	25	300
»	25	100

Verem Savaş Dispanserleri

Baştabip	10	300

Trahom Savaş Kurulları

Baştabip	5	300

Frengi Savaş Kurulları

Baştabip	5	300

[5] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin çeşidi	Aded	Aylık
	MERKEZ KURULUŞU		
	Teftiş Kurulu Başkanlığı		
6	İkinci Sınıf Müfettiş	4	950
	Hukuk Müşavirliği		
5	İkinci Hukuk Müşaviri	1	1 100
	Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü		
	Uyuşturucu Maddeler ve Milletlerarası İşleri Şubesi		
5	Mütehassıs Tabip	1	1 100
5	Mütercim	1	1 100
9	Şef	1	600
10	Birinci Mümeyyiz	1	500
13	Kâtip	1	350
	Verem Şubesi		
5	Mütehassıs (Tabip)	1	1 100
6	Mütehassıs (Tabip)	1	950
10	Birinci Mümeyyiz	1	500
11	İkinci Mümeyyiz	1	450
12	Memur	1	400
	Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü		
	Özel Sosyal Hizmetler Şubesi		
12	Memur	2	400
13	Kâtip	1	350
	Öğretim İşleri Şubesi		
11	İkinci Mümeyyiz	1	450
12	Memur	1	400
	Levazım Müdürlüğü		
8	Müdür	1	700
9	Mutemet	1	600
10	Birinci Mümeyyiz	1	500
11	İkinci Mümeyyiz	1	450
11	Tesellüm Memuru	1	450
10	Depo Memuru	1	500
12	Depo Memur Muavini	1	400
13	Kâtip	2	350
	İLLER KURULUŞU		
	Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri		
6	4 ncü Sınıf Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü	12	950
	Sağlık Memurları		
11	Diplomasız Sağlık Memuru	60	450
11	Köy Sağlık Memuru	30	450